

Abidin Ünal şarhoş muydu neşeli miydi?

Eğer Abidin Ünal gerçekte 19.06'da haberi aldıysa neden düğünden derhal ayrılıp Ankara'daki karargahına geçme teşebbüsünde bulunmadı? Daha hava trafiği başlamadan müdahale edebilirdi. Niye bir şey yokmuş gibi düğüne devam etti?

AHMET DÖNMEZ'İN
ANALİZİ 8'DE

Şehirlerin şampiyonluk yarışı

Avrupa'da liglerin açılmasıyla şehirlerin şampiyonluk rekabeti ön plana çıkıyor. İngiltere'de Londra-Manchester, Fransa'da Paris-Monaco, İspanya'da Madrid-Barcelona yarışı bu sezona da damga vuracak gibi görünüyor.

EFE YİĞİT'İN
DOSYASI 19'DA

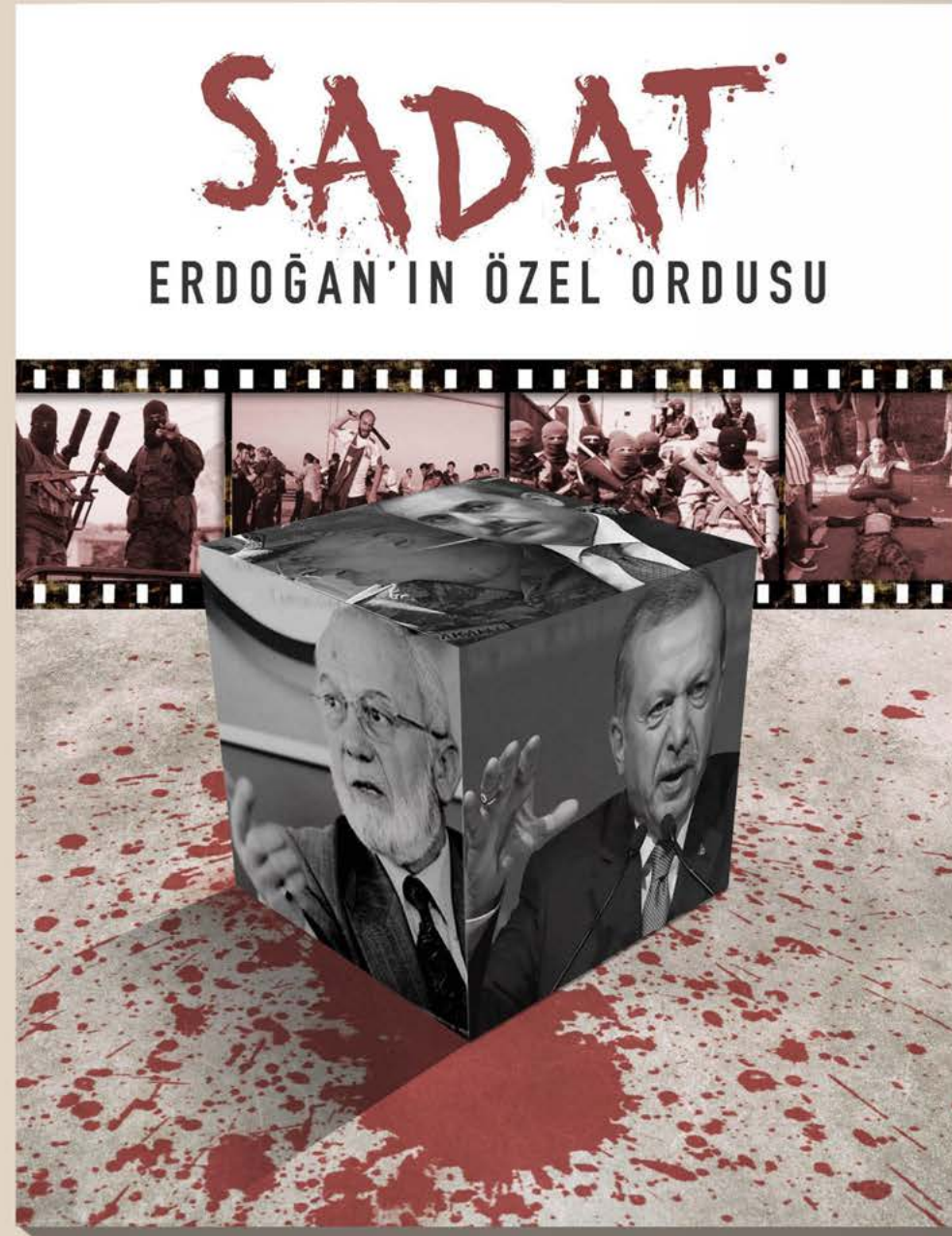
GÜNLÜK E-GAZETE — SAYI: 263 — 21 AĞUSTOS 2017 PAZARTESİ — WWW.TR724.COM — @TR724COM

ERDOĞAN'IN DEVRİM MUHAFAIZLARI:

Sadat ve bekçiler

Sadat, Türkiye Gençlik Vakfı (TÜ-GVA), Sosyal Doku Vakfı, Osmanlı Ocakları, Halk Özel Harekat (HÖH), Kardeş Kal Türkiye. 15 Temmuz'dan sonra adı sık sık duyulan bu yapılar Tayyip Erdoğan ve siyasi rejiminin paramiliter yapıları. Bunlara eklenmiş, savaş ya da öldürme tecrübeleriyle gündeme gelenlerin üye olduğu eski yapılar da var. Konuyu en yakından takip eden kaynaklardan birisi Sound of Silence (Sessizliğin Sesi) Grubu. Sadat ve irtibatlı grupları çok detaylı şekilde inceleyen Sound of Silence, yaklaşık 70 sayfalık detaylı bir rapor hazırlamış. İnternet ve sosyal medyadan paylaşılan bu raporu yeterince ilgi görmediği düşüncesiyle detaylıca inceleyip istifa-denize sunmaya karar verdik.

ERMAN YALAZ'IN ANALİZİ 2, 3, 4 VE 5'TE

Türkiye siyasetini Kurtlar Vadisi senaristleri mi yazıyor?

3 gün önce Başbakan Binali Yıldırım, Almanya'nın Türkiye ile gümrük birliği anlaşmasını yenilememe tehdidine karşılık, 'Almanya bütün Avrupa Birliği benden sorulur havasında birlik adına racon kesiyor' yanıtını verdi. Aynı gün yurt dışında burslu okuyacak öğrencilerin karşısına çıkan Damat Berat Albayrak yurt dışında Gülen Cemaati'ne mensup insanlarla karşılaşma ihtimali olan gençlere şöyle seslendi: 'Gittiğiniz ülkelerde görüyorsunuzdur. Vallahi yerinizde olsam ben zor sabrederdim. Gördüğüm yerde boşazlardım yani.' Dün de Cumhurbaşkanı Erdoğan, İstanbul'da il danışma meclisinde bir konuşma yaptı. Yandaş köşe yazarlarını eleştiren Erdoğan, 'Kimsenin racon kesmesine ihtiyacım yok. Racon kesilecekse ben keserim' sözleriyle kendince tavrını ortaya koydu. Bunları duyunca haliyle aklıma başlıktaki soru geldi: Türkiye'de siyaseti artık Kurtlar Vadisi senaristleri mi yazıyor?

KEMAL AY'IN YORUMU 6'DA

Aşırı sağ bir avuç troll değilmiş

ABD'nin Virginia eyaletine bağlı Charlottesville şehrinde yaşananlar, Nazi bayraklarıyla dolaşan ve beyazların üstünlüğünü savunan ırkçıların 'şakası olmadığını' gösterdi. Peki buraya nasıl gelindi?

KADİR BAYER'İN YORUMU 17'DE

MASKELİ
DARBE

[10]

**İşkenceler
uluslararası
örgütlerin
gündeminde**

VEYSEL AYHAN'IN YAZI DİZİSİNİN
10. BÖLÜMÜ SAYFA 12'DE

ERMAN YALAZ

ErmanYalaz@Tr724.com

Sound of Silence (Sessizliğin Sesi) Grubu'nun Sadat Raporu, Sadat ve İran Devrim Muhafızları arasındaki benzerlikleri sıralıyor.

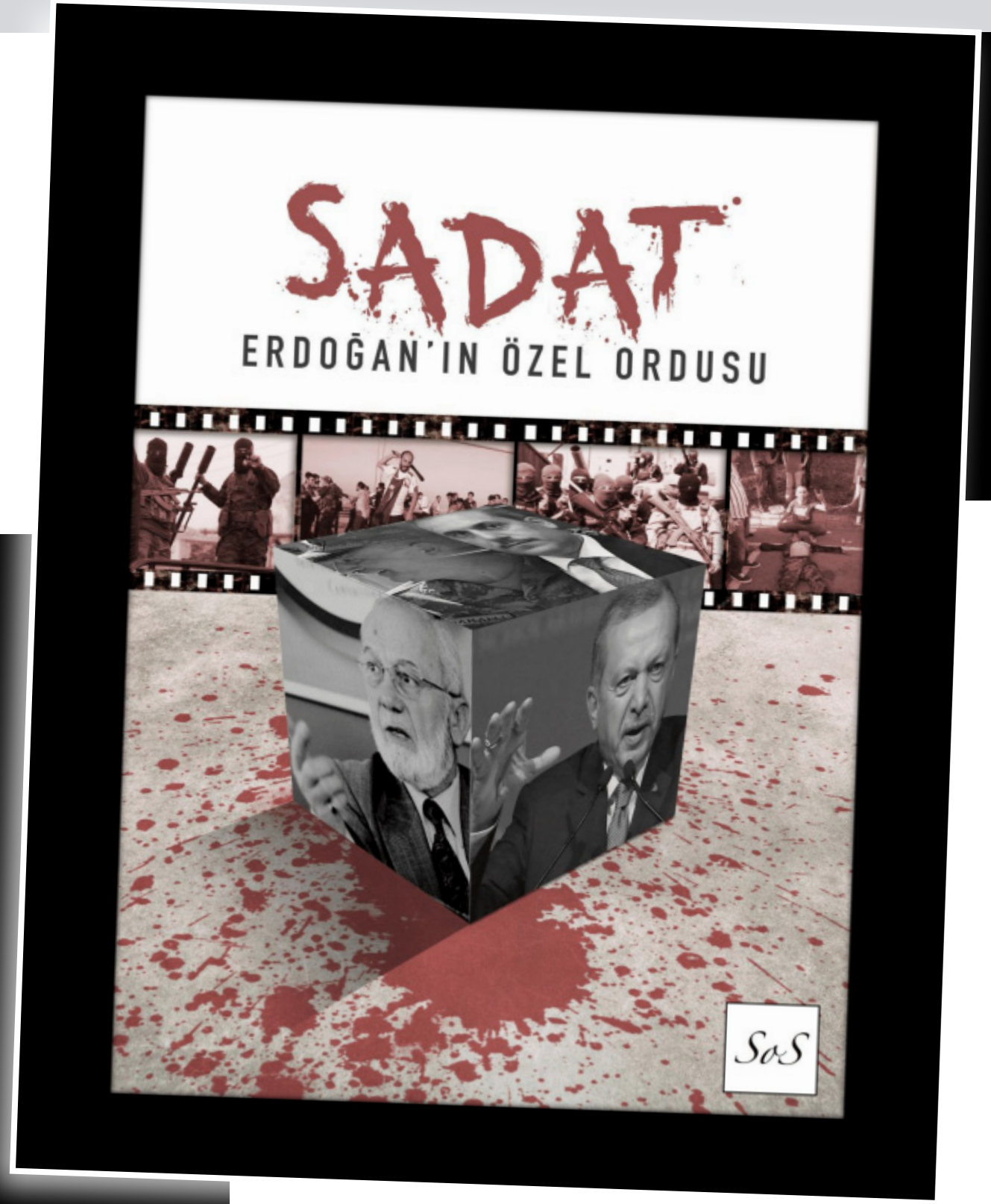
ERDOĞAN'IN DEVRİM MUHAFAZLARI: Sadat ve Bekçiler...

Sadat, Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA), Sosyal Doku Vakfı, Osmanlı Ocakları, Halk Özel Harekat (HÖH), Kardeş Kal Türkiye. 15 Temmuz'dan sonra adı sık sık duyulan bu yapılar Tayyip Erdoğan ve siyasi rejiminin paramiliter yapıları. Bunlara eklemlenmiş, savaş ya da öldürme tecrübeleriyle gündeme gelenlerin üye olduğu eski yapılar da var. İHH, İBDA-C, İMKAN-DER bunlardan bir kaçı. Bu yapı konuşulanca akla hep ASDER'in ve Sadat'ın kurucusu emekli Tuğgeneral Adnan Tanrıverdi geliyor. Sadat'ın El Kaide, El Nusra, IŞİD irtibatlı bir çok yapıya gayri nizami harp öğrettiği iddiaları resmi makamlardan cevap bulmuyor. Bunun temel bir sebebi var. Sadat ve çevresinin Erdoğan, Yıldırım, Fidan gibi isimlerle görünür ve doğrudan ilişkileri. 15 Temmuz'da İstanbul Boğaz Köprüsü'nde boğazı kesilerek şehit edilen askeri öğrenciler, elinde silahıyla İstanbul Emniyeti'nin duvarlarında çatışmaya giden sakallı cihatçıların görüntüleri kamuoyunca malum. Peki görünen ve bilinen isimlerin dışında yukarıdaki isimleri sıralanan yapılarla, Sadat, Erdoğan ve çevresinin ilişki içinde olduğu başka isimler var mı? Elbette var. Sırasıyla anlatacağız.

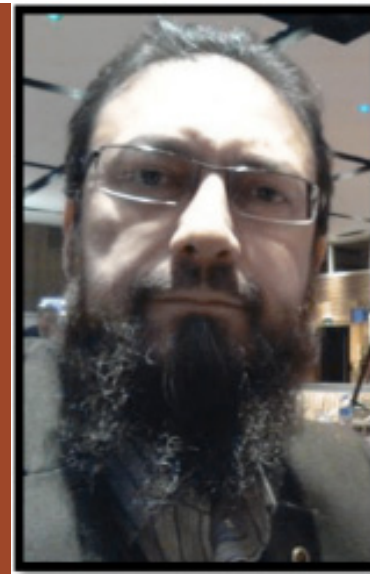
SADAT'I EN KAPSAMLI DELİLLERİYLE ORTAYA KOYAN RAPOR

Konuyu en yakından takip eden kaynaklardan birisi Sound of Silence(Sessizliğin Sesi) Grubu. Sadat ve irtibatlı grupları çok detaylı şekilde inceleyen Sound of Silence Grubu, yaklaşık 70 sayfalık detaylı bir rapor hazırlamış.İnternet ve sosyal medyadan paylaşılan bu raporu yeterince ilgi görmediği düşüncesiyle detaylıca inceledim.

15 Temmuz'da ne yaşandığına dair raporda yer alan şu hatırlatmalar bilinmezleri biraz daha

Sadat, Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA), Sosyal Doku Vakfı, Osmanlı Ocakları, Halk Özel Harekat (HÖH), Kardeş Kal Türkiye. 15 Temmuz'dan sonra adı sık sık duyulan bu yapılar Tayyip Erdoğan ve siyasi rejiminin paramiliter yapıları.

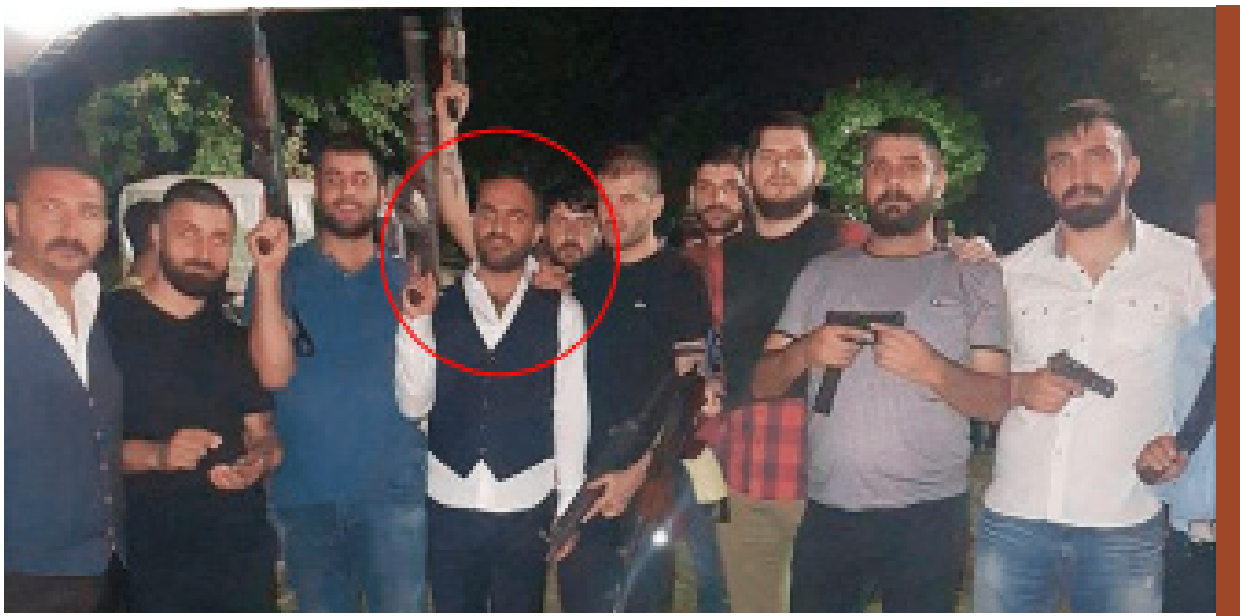
SADAT'ın yeni başkanı Ali Kamil Melih Tanrıverdi. Sağda, IŞİD'in misyonunu ve kitabını tanıtıyor.

netleştiriyor: “15 Temmuzdaki olaylar meydana gelmeden önce Erdoğan, Başbakan Binali Yıldırım, MİT Müsteşarı Hakan Fidan, bazı AKP'li politikacılar ve Özel Kuvvetler Komutanı Tümgeneral Zekai Aksakallı da dâhil bazı Erdoğan yanlısı askerler, o gün ne olacağıyla ilgili tam bir farkındalığa sahiptiler. Ordu içerisinde bir karışıklığın yaşanacağına dair birtakım belirtiler olsa da, Erdoğan, Hükümet yetkilileri, Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları önleyici tedbirler almak yerine, Erdoğan'ın yönlendirmesiyle, olaylar başlayıncaya kadar beklediler. Hatta olayla-

rın başlaması için provokasyon yaptılar, başlayan olayları manipüle ederek kontrolleri altında tutular ve olayların belirli bir seviyeye tırmanmasına göz yumdular.Sonuçta gelişmeler ancak belirli bir düzeye tırmanınca olaylara kararlı şekilde müdahale ettiler. Böylece Erdoğan ve onun Ordudaki işbirlikçileri tarafından kontrol edilen ‘Kısıtlı Bir Başkaldırı’ ortaya çıkmış oldu. Bu yüzden CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu olayları ‘Kontrollü Darbe’ olarak niteliyor. Olaylarla hiçbir ilişkisi olmamasına rağmen Ordudan atılan birçok kıdemli tecrübeli asker ise yaşanan olayları ‘Erdoğan’ın Kendisine Darbesi(Self-coup)’ olarak nitelendiriyor.”

PARAMİLİTER YAPILARIN VE KAOSUN ORKESTRASYONU

Sadat’ın 15 Temmuz’daki rolü neydi peki? O da raporda açıklanmış; “15 Temmuz 2016’da yaşanan olaylarda Erdoğan’ın paramiliter örgütlerinin oynadığı rolün kapsamlı bir analizi, Erdoğan ve destekçilerinin olayların orkestrasyonunu yaptıklarını, bunun sonucunda birçok sivilin öldüğünü ve teslim olan askerler ile askeri öğrencilerin öldürüldüğünü ortaya koyuyor. Erdoğan, SADAT ve diğer paramiliter örgütleri kullanarak olaylar esnasında şiddetin ve kaosun kasıtlı olarak tırmanmasını sağladı. SADAT bu amaçla ordu içinde ve dışında merkezi ve kapsamlı bir rol oynadı.”

Levent Çiçek’in liderliğindeki bir mafya grubu 15 Temmuz akşamı silahlanmış olarak sokaklarda.

Türkiye’nin güvenlik güçleri 250,000 Polis ve 270,000 Jandarma personelinden oluşuyor. Güvenlik güçlerinin sayısı ile başkaldırdığı iddia edilen 8 bin 651 kişinin sayıları karşılaştırıldığında, darbenin bertaraf edilebilmesi için sivil halkın sokağa çağırılmasına kesinlikle ihtiyaç olmadığı görülüyor. Bu tez ilk günler kabul görmese de şimdilerde en çok konuşulan konu. Siviller ölmeyebilirdi ihtimali ve bu meşhum soruların cevabı verilemiyor.

Erdoğan’ın asıl amacı neydi peki? Raporda bu şu şekilde ifade edilmiş: “Erdoğan’ın asıl amacı AKP taraftarlarını caddelerde askerlerle karşı karşıya getirerek, ölü sayısını mümkün olduğunca artırmak olduğu bariz olarak ortaya çıkıyor. Olaylar belli bir seviyeye gelinceye kadar Hükümetin kasıtlı olarak müdahale etmemesi ve Erdoğan’ın halkı sokağa çağırarak askerlerle karşı karşıya getirmesi hayatını kaybedenlerin sayısını artırdı. Bazı ölümler siviller askeri zırhlı araçları durdurmaya çalışırken oldu. Ancak ölümlerin çoğu tespit edilemeyen yönlerden yapılan ‘Keskin Nişancı Atışları’ sonucunda meydana geldi. Erdoğan’ın planlaması sonucu yaşanan kaos kimin kime ateş ettiğini perdeledi. Bazı yerlerde polisler halkı kasıtlı şekilde askerlere karşı kalkan olarak kullandı. Neticede 250 civarında insan hayatını kaybetti 1.500 den fazla kişi yaralandı. Ölümlerin birçoğu Ankara ve İstanbul’da gerçekleşti.”

AKP’NİN ANADOLU GENÇLİK BİRLİĞİ OLAYLARIN GÖBEĞİNDE

Bir yıl yaşanan o kabus gününün içinde Sadat ve paramiliter yapılarının rolü özetle buydu. Peki kimlerde bu sokaklardaki kişiler? Raporun ikinci önemli tespiti, isim isim Sadat ve yukarıda kimi sivil toplum olarak bilinen yapılarla ilişki içindeki silahlı eylemciler, lojistik ve ideolojik destek veren kişi ve kuruluşlar.

Ellerinde palaskalar ve askerlerin elinden alınan silahlar, yüzlerinden kin ve nefret akan sakallı bazı tipler, 16 Temmuz sabahı Boğaz Köprüsü’nde askerleri linç etme görüntülerine yansımışlardı. O görüntüler sosyal medyada, twitter’da, ‘darbeci hainlerin kellesi alındı’ diye paylaşıldı. O linç olaylarının ve fotoğrafların merkezindeki isimlerden biri AKP’nin kurduğu Anadolu Öğrenci Birliği’nden Mehmet Fatih Demirci idi. 14 Aralık 2016’da İstanbul’da İran Konsolosluğu önünde Üniversitedeki Müslümanlar adına açıklama yaparken de görülmüştü. Askerlerin linç ederken de görüntülere girmişti, yakalanmıştı.

Haklarında hiçbir işlem yapılmadı. Savcılık ve hakimliklerin ilk görevi masumları hapsetmek oldu. Köprü üstündeki bu linçler hiç araştırılmadı. CHP’li milletvekillerinin soru önergeleri bir yıldır cevapsız.

BOĞAZLARINI KESEREK İŞİD YÖNTEMİYLE ASKERİ ÖĞRENCİLERİ KATLETTİLER

15 Temmuz gecesi başlayan olaylar ertesi sabah bittiğinde olaylara karışan tüm askeri personel teslim olmuştu. Ancak teslim olan bazı askeri personel sivil milislerin saldırılarına uğradı-

Üstteki iki fotoğrafta Demirci linçe iştirak ederken görülüyor. Demirci sağ üstteki fotoğrafta İHH'nın Suriyeli çocuklar için düzenlediği bir faaliyette görülüyor. Sağ üstteki diğer fotoğrafta AKP'nin Anadolu Öğrenci Birliği faaliyetinde. Sol altta ve ortada Hatay Mustafa Kemal üniversitesinde. Sağ altta, Demirci, işadamı olmasına rağmen Halep olaylarını protesto etmek için 14 Aralık 2016 tarihinde İstanbul'da İran Konsoloslğu önünde toplanan 'Üniversitedeki Müslümanlar' adına açıklama yaparken görülüyor.

lar ve öldürüldüler. Boğaziçi Köprüsü'nde iki askeri öğrenci, Murat Tekin ve Ragıp Enes Katran ile diğer dört asker de teslim olanlar arasındaydı. Askerler ve öğrenciler polisler teslim olduktan sonra sivil kıyafetli milisler askeri öğrencilere ve askerlere acımasızca saldırılar, onlarcasını linç etmeye çalıştılar. Çıkan arbede esnasında Murat Tekin, Ragıp Enes Katran ve dört asker Erdoğan'ın paramiliter örgütleri tarafından dövüldüler, bıçaklandılar, boğazlarına terler geçirilerek boğuldular. "Olaylardan haberimiz yok bizler öğrenciyiz, askeriz" demelerine rağmen IŞİD yöntemlerine benzer şekilde bazılarının boğazları da kesilerek linç edildiler.

MAFYANIN SADAT VE ERDOĞAN ÇEVRESİYLE İLİŞKİLERİ

Başka isimler de vardı. Gazeteci Ahmet Şık'ın 'AKP suça bulaşmış bir mafya örgütüdür' sözü tekrar hapse atılma nedenlerinden biri oldu. Haksız mıydı peki Şık? Mafya ile AKP ve Erdo-

ğan ekiplerinin, Sadat'ın ilişkisi neydi peki? Bu yöntemlerle akla ilk gelen isim ve örnekler Sedat Peker ile Abdurrahim Boynukalın. Boynukalın Eylül 2015'te Hürriyet Gazetesine güç kullanarak baskın yapan yüzlerce AKP'linin önündeki isimdi. Bir mafya lideri gibi emirler yağdırmış, Hürriyet çifte baskın yemişti. SADAT ile bağlantısı olan Boynukalın, Selefi-Cihadist yapılarla, İHH, El Nusra ve Dar-ul İlim örgütlerinin de bir numaralı destekçisi.

SEDAT PEKER-BÜLENT YILDIRIM, ERDOĞAN

Sedat Peker, daha geçtiğimiz haftalarda bir videoda Erdoğan'ın eceliyle ölümü halinde bile insanları bayrak direklerini asmakla tehdit etmişti. Onun Erdoğan ile ilişkisini sembolleştiren fotoğraf İHH Başkanı Bülent Yıldırım'ın da yer aldığı Peker-Erdoğan fotoğrafı oldu. Erdoğan, Bülent Yıldırım ve mafya lideri Sedat Peker, Emine Erdoğan'ın sekreterinin düğününde derin bir sohbete dalmışlardı.

İHH, kamuoyuna kendisini insani yardım yapan bir örgüt olarak sunuyor. Ancak Suriye-Irak savaşları, Filistin meselelerinde çok defa ismi cihatçılar ve silah sevkiyatlarıyla gündeme geldi. İnsani yardımın dışında yapılan bu işler BM raporlarına bile yansdı. Rusya'nın Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne verdiği raporda İHH ve Bülent Yıldırım'ın Suriye'deki terörist gruplara ulaştırmak üzere silah satın aldıkları ile ilgili sürülüyordu. Bu gizli faaliyetin, Türkiye-Suriye sınırındaki mültecilere insani yardım götürme maskesi altında, silahları taşıdıkları tırların yakalanmasıyla ortaya çıktığı ifade edilmişti o raporda.

Sound of Silence(Sessizliğin Sesi) Grubu'nun Sadat Raporu'na göre, Sedat Peker'in de SADAT ve Suriye savaşında yer alan gruplarla doğrudan ilişkileri var. Bu gruplara askeri malzeme gönderiyor ve bunun tanıtımını yapıyor.

OSMANLI OCAKLARI, MAFYA, GÖKÇEKLER...

Rapora giren bir başka mafya lideri Levent Çiçek. Ankara Belediye Başkanı Melih Gökçek'in oğlu Osman Gökçek'in yakın arkadaşı. Çiçek bir dönem AKP'nin Osmanlı Ocakları Gençlik Kolları başkanlığını da yaptı. Süleyman Soylu, Hakan Fidan, Binali Yıldırım ile fotoğrafları ortaya çıktı.

Osmanlı Ocakları, Türkiye'de ve Avrupa'daki AKP taraftarı gençlere radikal görüşler aşılayan Erdoğan taraftarı bir organizasyon. Örgüt, başkan Kadir Canpolat da dâhil olmak üzere suç örgütü mensupları ve mafya liderleri tarafından yönetiliyor. Canpolat, Kasım 2006 tarihinde Türkiye'yi ziyaret eden Papa 16. Benedictus'a suikast dü-

zenlemek ile suçlanan ve tutuklanan altı kişiden biri. Canpolat “R.T. Erdoğan namusumuzdur!” sloganını kullanan teşkilatını “Erdoğan’ın Askerleri” olarak niteliyor. Osmanlı Ocakları yeni üyelerini Erdoğan’a bağlılık yemini yaptırdıktan sonra saflarına katıyor.

Bu fikirleri aşıl原因anlar mafya ile irtibatlı bu isimlerden ibaret değil tabi ki. Kamuoyunun birçok çarpık fikrinden dolayı tepki gösterdiği Nurettin Yıldız da bunlardan biri.

Nurettin Yıldız Bilal Erdoğan’ın TÜGVA Vakfından gençlere hitap ediyor.

KARLOV’UN KATİLİNDEN NURETTİN YILDIZ’A...

Bilal Erdoğan tarafından kurulan, Selefi-Cihatçı fikirleri gençler arasında yaymak için faaliyet yürüten Türkiye Gençlik Vakfı’nı (TÜGVA) yönetiyor. Çevresi onu ‘dini lider’ olarak lanse ediyor İŞİD/El Nusra yanlısı Nurettin Yıldız, demokrasiyi ‘kafir işi’ olarak tanımlıyor. Yıldız, Suriye savaşının aktörlerinden Jabhat al-Nusra (Suriye’de El Nusra/El Kaide’ye verilen isim) Komutanı Abdullah el Muhaysini ziyaretiyle gündeme gelmişti. Muhaysini bu iltifatı boş çevirmemiş bir videoda Yıldız’ın kitabını tanıtıyordu.

31 Aralık 2016 tarihinde Rusya’nın Türkiye büyükelçisi Andrey Karlov’u suikast yaparak öldüren polis memuru Mevlüt Mert Altıntaş’ın da Nurettin Yıldız’ın takipçilerinden biri olduğu iddia edilmişti. Altıntaş suikastı yaptıktan sonra El Nusra marşını söylemişti. Altıntaş’ın oda arkadaşı Abdullah Polat’ın ortağı Serkan Özkan AKP’nin İçişleri bakanı Süleyman Soylu ve Erdoğan’ın danışmanı Hamza Yerlikaya ile fotoğrafları da rapora giren ilginç ayrıntılardan biri.

SADAT-MAFYA YAPILARI VE İRAN DEVRİM MUHAFIZLARI

Sound of Silence(Sessizliğin Sesi) Grubu’nun Sadat Raporu baştan sona okunmayı hak ediyor. (<https://purgednato.files.wordpress.com/2017/08/sadat-erdogans-private-army-2017.pdf>) Rapor, Sadat’a ilişkin önemli

bir tespit ve analizle bitiyor. Sadat ve İran Devrim Muhafızları arasındaki benzerlikleri sıralıyor: “İran Devrim Muhafızları ile SADAT arasındaki bu benzerlikler, her iki örgütün rejimin korunması açısından benzer fonksiyonları yerine getirdiğini gösteriyor. Burada yapılan analiz bir kez daha şu gerçeğin altını çiziyor. İran’da yapılan devrimin liderlerinin motivasyonu ile Erdoğan’ın motivasyonu oldukça benzer: yeni kurdukları rejimi, sivil bir muhalefet yada biat etmeyen bir orduya karşı koruyabilecek bir yapı oluşturmak.İran’daki oluşum İran Devrim Muhafızları şeklinde bir yapıya dönüşerek kurumsallaştı. Erdoğan ve AKP’nin SADAT’ı geliştirirken ve büyütürken aynı yolu takip ettiklerine dair ciddi işaretler var.”

BEKÇİLERDEN SONRA NE VAR? BESİÇ Mİ?

Tabi iş bununla bitmiyor. Devletin içinde bu tür yapıları andıran yeni oluşumlar gündeme geliyor. Kadrolaşma alanlarından biri olarak gösterilen ve Erdoğan ile AKP’nin şehirlerdeki paramiliter (yarı askeri) birlikleri olacağı belirtilen 368 bekçi İstanbul’da daha geçtiğimiz günlerde göreve başladı. Emniyet bünyesinde görev yapacak olan yeni bekçilerle bir araya gelen İstanbul Emniyet Müdürü Mustafa Çalışkan, “Silahınızı kullanmakta tereddüt etmeyin” talimatı vermişti. Geceleri İstanbul’un mahallelerinde nöbet tutacak 386 bekçi şimdi sahalarda. Yenilerini görmeye devam edeceğiz.

İran’da Devrim Muhafızları’nın ülkedeki sivil giyimlilerinin adı Besiç (Besic). Ayetullah Humeyni tarafından Kasım 1979’da İran’da kurulan, gönüllü milis teşkilatı bu. Örgütün resmi adı Besiç Direniş Gücü. Bu yapı İran Devrim Muhafızları Ordusu’nun bir alt kolu ve devlete çalışan gönüllü gençlerden oluşuyor. İran yasalarının hiçbir kısmında Besicin barış zamanında silahlanma gibi bir yetkisi bulunmamasına rağmen silahlı bir gücü oluşturmuş. Yasalarla da korunuyor. Bu yüzden Polis hiçbir zaman Besiçleri sokaklardaki yaptırımından alı kıyamıyor. İran Polisi ile Besiç arasında tartışmalar yıllardır sürse de Devrim’in gizli gücü onlar. Bizde de Sadat, Mafya darken şimdi Bekçiler eliyle benzer bir hastalık büyütülmez inşallah.

Evet, ülkede hukuk devleti ve demokrasi askıya alınınca, gerçekten görevlerini yapan emniyet mensupları askeri ve sivil bürokrasi tasfiye edilince meydan bu yapılara kalmışa benziyor. 15 Temmuz’daki şerlerini gördüğümüz bu yapıların yeni şerlerinden Allah bu millet muhafaza etsin.

KEMAL AY

KemalAy@Tr724.com

**Cumhurbaşkanı Erdoğan,
'Kimsenin racon kesme-
sine ihtiyacım yok. Racon
kesilecekse ben keserim'**

TÜRKİYE SİYASETİNİ KURLAR VADİSİ SENARİSTLERİ Mİ YAZIYOR?

3 gün önce Başbakan Binali Yıldırım, Almanya'nın Türkiye ile gümrük birliği anlaşmasını yenileme-tehdidine karşılık, 'Almanya bütün Avrupa Birliği benden sorulur havasında birlik adına racon kesiyor' yanıtını verdi.

Aynı gün yurt dışında burslu okuyacak öğrencilerin karşısına çıkan Damat Berat Albayrak yurt dışında Gülen Cemaati'ne mensup insanlarla karşılaşma ihtimali olan gençlere şöyle seslendi: 'Gittiğiniz ülkelerde görüyorsunuzdur. Vallahi yerinizde olsam ben zor sabrederdim. Gördüğüm yerde boğazlardım yani.'

Dün de Cumhurbaşkanı Erdoğan, İstanbul'da il danışma meclisinde bir konuşma yaptı. Yandaş köşe yazarlarını eleştiren Erdoğan, 'Kimsenin racon kesmesine ihtiyacım yok. Racon kesilecekse ben keserim' sözleriyle kendince tavrını ortaya koydu.

Bunları duyunca haliyle aklıma başlıktaki soru geldi: Türkiye'de siyaseti artık Kurtlar Vadisi senaristleri mi yazıyor?

YUSUF MİROĞLU KARAKTERİNİ KİM, NİYE SEVDİ?

1998'de yani 28 Şubat'ın civcivli dönemlerinde televizyonu kasıp kavuran bir dizi vardı belki hatırlarsınız: Deli Yürek. Osman Sınav'ın projesi olan Deli Yürek TV'lere Kenan İmirzalıoğlu'nu kazandırmıştı. Tabi bir de 'Yusuf Miroğlu' karakterini... Özünde bir 'mafya' olan fakat gücünü 'devleti, milleti ve dostları' için kullandığı için büyük sempati toplayan Miroğlu, bilhassa 'sağ camiada' fazlaca tutuldu.

O yıllar aynı zamanda meşhur Susurluk kazasının

yaşandığı yıllardı. DYP Şanlıurfa Milletvekili Sedat Bucak, Polis Müdürü Hüseyin Kocadağ ve 'Mehmet Özbay' sahte kimliği ile Abdullah Çatlı aynı araçtaydı. 'Derin devlet' olarak kodlanan bu ekibin ne için orada olduğu, aralarında nasıl bir ilişki olduğu hiçbir zaman çözülemedi. Ancak devlette böyle bir 'yasa dışı' işler biriminin varlığı kamuoyuna mal oldu.

Deli Yürek ise seyircisine şunu anlatıyordu: Evet, kötü niyetli bir 'derin devlet' var ancak bununla mücadele etmek için 'onun yöntemlerini' kullanmak gerekir. Yusuf Miroğlu, dizide 'Ağabey' olarak kodlanan karanlık bir adamın planlarını boşa çıkarmakla meşguldü. Kendisi de yeterince karanlık, önüne gelene kurşun sıkan bir tipti üstelik.

Dizi 4 sezon boyunca çok 'başarılı' oldu ve bir filmle hitama erdirildi. Deli Yürek Bumerang ismini taşıyan sinema filminde bu kez konu Kürt meselesiydi. Güneydoğu'da imamlık yapan yabancı ajanlardan tutun, bölge halkının PKK'ya sempatisinin karşılığının 'kurşun' olacağına kadar çok 'mühim' mesajlar veriyordu yapım.

'İYİ DERİN DEVLET' OLARAK POLAT ALEMDAR

Osman Sınav'ın bu 'netameli sulardaki' macerası Deli Yürek'le bitmedi. 2003'te, bu kez Kurtlar Vadisi isimli dizi televizyonlarda arzı endam etmeye başladı. Necati Şaşmaz'ın oynadığı 'Polat Alemdar' karakteri, tıpkı Yusuf Miroğlu gibi 'iyi derin devlet'ti. Polat, mafyaya sızacak ve burayı ele geçirerek Türkiye'deki 'kötü derin devletin' mafya ayağını bitirecekti.

Ancak Miroğlu ile Alemdar arasındaki fark şuydu: Yusuf Miroğlu halkın içinde kendi hâlinde bir adam-

ken yaşadığı olaylar onu ‘derin devletle karşı karşıya’ getirmişti. Polat Alemdar ise doğrudan ‘devletine hizmet eden’ bir kahramandı.

Kurtlar Vadisi o kadar tuttu ki, Türkiye’nin bilhassa ‘sağcı gençleri’ Perşembe akşamları kahvelerde, çay bahçelerinde toplanıp diziye seyretmeye koyuldu. Tabi bu ilgiyi eleştirenler de vardı. Sol entelektüeller diziye ‘tehlikeli’ bulurken, onlara cevap Alev Atlı’ndan gelmişti. [2007’de Zaman’da yayınladığı](#) ‘Kurtlar Vadisi: Kötülüğün Gözünün İçine Bakmak’ isimli yazısında, ‘yiğitlik’ konusunu ele alıyor ve Türkiye’nin ihtiyacı olan ‘özgüvenin’ Polat’ın ‘yiğitliğinde’ mevcut olduğunu iddia ediyordu.

Yazıyı ilk okuduğumda o kadar tuhaf gelmişti ki, Alev Atlı’nın da takip ettiği bir e-posta grubunda (turna grubu) ‘Alev Hanım emin misiniz?’ diye bir eleştiri yazdığımı hatırlıyorum. Gerçekten Türkiye’nin ihtiyacı olan ‘Polat Alemdar tipolojisi’ miydi?

Hem bu nasıl yiğitlik ki, önüne geleni suçlu suçsuz ayırmadan infaz ediyor, kendince kurduğu komplo teorilerini ‘gerçek’ addedip karşı komplolar kuruyor ve bütün bu karanlık işler hiçbir şekilde ‘yasalar’ dediğimiz alana temas etmiyor.

DEVLET RUTİN DIŞINA ÇIKIYOR, KEMERLERİ BAĞLAYIN!

Aslında Deli Yürek’in de Kurtlar Vadisi’nin de mesajı ortaktı: Devlet zaman zaman rutin dışına çıkabilir, devletinizin yanında olun. (Diziye Ergenekon sanıklarından [Hasan Atilla Uğur’un ilgi göstermesi](#) ve Osman Sınav’la bu konuda telefon görüşmeleri yapması verilen mesajdan memnuniyet duyulduğunun ifadesiydi.)

Susurluk skandalı ile başlayan ve Ergenekon davalarıyla devam eden süreç aslında bu zihniyetle bir hesaplaşma imkânıydı. Nitekim ‘derin devlet’ mağduru kesimlerin Ergenekon soruşturmalarına destek vermesi bu sebeple şaşırtıcı değildi. Aslında şaşırtıcı olan, benzer isimlerin şu anda AKP’nin temsil ettiği yeni ‘rutin dışına çıkma’ hamlelerine de destek veriyor olmaları.

Kurtlar Vadisi’nin konusu devletin ‘içlerine’ doğru yol aldıkça, yani Polat Alemdar ‘merkeze’ yaklaştıkça işler daha da sarpa sardı. Artık dizi, mevcut iktidar kimse onun tarafını tutar hâle geldi. Onun hikâyesini anlatıyordu (Osman Sınav’dan sonra dizi çok bozdu). Bir ara diziye ‘Hoca’ adı altında Ahmet Davutoğlu karakteri bile eklendi. Türkiye’de ‘cirit atan’ Avrupalı ve Amerikalı ajanlara ‘hadleri bildirildi’. Filistin’e gidildi, Irak’ta mücadele edildi.

ARAYIŞTAKİ GENÇLERE MASALLAR

Aslında gerçekten de Alev Atlı’nın dediği gibi bir ‘özgüven pompalaması’ yaşanıyordu. MHP ülkü ocakları kadar AKP gençlik teşkilatları da ‘Kurtlar Vadisi’ hayranı gençlerle dolup taşmaya başladı. ‘Devletimiz için vazife yapıyoruz’ ifadesi çok fiyalkalı bir hâl almaya başladı. Gençler, sırtlarını devlete dayadıklarını ve ‘devlet için’ mücadele ettiklerini düşünerek kendilerini bir ‘halt’ sanmaya başladılar.

Bu dizilerin senaryoları bir ‘müdahale’ ile mi yazılıyor bilemiyorum. Kimseyi zan altında bırakmaya gerek yok. Ancak bu dizilerin toplumda yakaladığı bir damar vardı elbette. Nitekim ‘sağ camianın’ 1970’lerdeki komünizm karşıtı, anti-sol mücadelesinin odağında da hep ‘devletin milletin bekası’ vardı. Toplumun kahir ekseriyetini (kimilerine göre yüzde 65) oluşturan bu ‘sağ camia’ AKP-MHP ittifakında da bu ‘ideali’ görüyor muhtemelen. Oysa ‘sağ camia’ 12 Eylül darbesinden sonra anlamalıydı ki ‘devlet’ denilen aygıtın tek ‘değeri’ güçtür. Gücü ele geçirdikten sonra sizi ‘harcar’.

Yani Polat Alemdar diye bir karakter olsaydı gerçekten ‘devlet’ içinde, muhtemelen iki üç sezon sonra bir kumpasa kurban gitmesi ya da Susurluk kazası gibi bir kazayla ortadan kaldırılması gerekirdi. Ama Osman Sınav, aynı kitleyi 12 Eylül’den çok sonra yeniden ‘kandırmayı’ başardı.

‘GÜÇ, GÜCÜ OLMAYANLARI YIPRATIR’

Şimdi gelinen noktada Kurtlar Vadisi ekibinin (Şaşmaz Kardeşler) ‘darbe’ konulu film çekmeye kalkıştığını biliyoruz. Erdoğan’ın kendini ‘reis’ olarak konumlandığını ve etrafındakilerden tıpkı kendinden önceki ‘devletçi tipler’ gibi ‘sadakat’ istediğini biliyoruz. Zaten devletin ‘tepesindeki’ bu mafya dili ve edebiyatı da mevzuyu yeterince açıklıyor. Kafa koparılıyor, racon kesiliyor, temizlik yapılıyor...

Bu dil Alev Atlı’nın dediği gibi ‘özgüvenle hareket etmenin’ ya da ‘yiğitliğin’ dili değil. Bilakis korkakların bir gün gücü ele geçirdiklerinde kavuştukları o ‘ne oldum delisi olma’ hâlinin dışı vurumu. Hep Lord Acton’un meşhur ‘Güç yozlaştırır’ sözüne atıf yapıyoruz. Bu kez Godfather serisinin 3. filmindeki sözü hatırlayalım: ‘Güç, aslında gücü olmayanları yıpratır.’

Eğer o gücü taşıyacak karakteriniz yoksa, kendiniz kalamazsınız. İnandığınız değerleri yitirir, ideallerinizden birer birer vazgeçersiniz. Yalan, riya, yasa dışılık karakteriniz hâline gelir. O gücü kaybetmekten başka hedefiniz kalmaz. Allah’ı unutur, onun kölesi hâline gelirsiniz.

AHMET DÖNMEZ

AhmetDonmez@Tr724.com

@AhmetDonmez

ABİDİN ÜNAL SARHOŞ MUYDU NEŞELİ MİYDİ?

Eğer Abidin Ünal gerçekte 19.06'da haberi aldıysa neden düğünden derhal ayrılıp Ankara'daki karargahına geçme teşebbüsünde bulunmadı? Daha hava trafiği başlamadan müdahale edebilirdi. Niye bir şey yokmuş gibi düğüne devam etti? Üstelik de düğündeki hiçbir komutana bu olağanüstü gelişme hakkında bilgi vermedi.

Konya 3. Ana Jet Üssü'nden eski astsubay Fatih Suçatı, haklı olarak, "Acaba o gece sarhoş veya çok alkollü müydü?" diye soruyor. Kastedilen kişi, dönemin Hava Kuvvetleri Komutanı Abidin Ünal. Akıncı Davası'nın tutuklu sanıklarından Suçatı, geçtiğimiz Cuma günkü duruşmada, mahkeme heyetinin Ünal'la ilgili sorgulamalarına, bu şekilde karşı bir soruyla cevap veriyordu.

"Haklı olarak" diyorum, çünkü Abidin Ünal'ın o geceki tavırları, darbeye maruz kalmış bir kuvvet komutanının normal hareket tarzı ile asla örtüşmüyor. Darbe sanığı Suçatı'nın ne ima ettiği hakkında fikrim yok ama "Sarhoştı ve gece karanlıktı..." tadında devam edemeyeceğim yazıya. Zira o gece kontrolden çıkacak kadar içip zom olmuş bir karakter yok karşımızda.

O halde 15 Temmuz gecesi Ünal'ın konu olduğu soru işaretlerini ne ile izah etmek lazım?

Cevabı yüzyıllarca bulunamayan 'Malfatti çemberi' değil bu, emin olabiliriz.

Ama önce mahkeme neden Suçatı'ya bu soruyu yöneltiyor, sanıklar Ünal'la ilgili neyin peşinde, ona bakalım...

'KARARGÂHA GELSE KESİNLİKLE SONUÇ FARKLI OLURDU'

Sanık avukatlarından Hicabi Durmuş, bir başka darbe sanığı, dönemin Hava Kuvvetleri İstihbarat Başkanı, eski Tuğgeneral Aydemir Taşçı'ya "Çatışmaları öğrendiğinde Hava Kuvvetleri Ko-

mutanı, karargâha gelse sonuç farklı olur muydu?" diye soruyor. Taşçı'nın cevabı net: "Kesinlikle engellenirdi. Kuvvet komutanlarının göreve çağırılması halinde sonuç farklı olurdu."

Kameralarımızı hemen 15 Temmuz gecesinin Akıncı Üssü'ne çevirelim. Saat 23.00 civarı... Abidin Ünal'ın selefi Akın Öztürk, telefonda konuştuğu Ünal'a, "Abidin sen ne arıyorsun orada, bir uçağa atlayıp gelsene" diye çıkışıyor. Bunu, o sırada Öztürk'ün yanında olan konut astsubayı İsmail Keskin'den öğreniyoruz. Savcılık ifadesinde var.

Peki Ünal o sırada nerede?

Şimdi de kameralarımızı İstanbul Moda Deniz Kulübü'ndeki düğüne çeviriyoruz. Abidin Ünal, hava kuvvetlerinin neredeyse bütün üst düzey komutanları ile beraber orada. Darbeden haberi var mı, var. Ne zamandır? Bununla ilgili birisi kesin yalan olmak üzere 2 tane bilgi var elimizde. İkisi de kendisine ait. Darbe girişiminden 2 gün sonra müşteki sıfatıyla savcıya verdiği ilk ifade- de, hareketlilikten 21.30 sularında eşinin telefonu ile haberdar olduğunu söyledi. 13 gün sonra verdiği ek ifadede ise saat 19.06 sıralarında Hava Kuvvetleri Harekât Merkezi'nin uçuş yasağını bildirmesi ile haberdar olduğunu belirtti. Yani, Genelkurmay Başkanı Akar'ın verdiği uçuş yasağı emrinin Harekât Merkezi'ne ulaşmasından 1 dakika sonra.

ERKEN MÜDAHALEYE NEDEN ENGEL OLDU?

Eğer Ünal'ın ilk ifadesi yalansa, yani gerçekte 19.06'da haberi aldıysa neden düğünden derhal ayrılıp Ankara'daki karargahına geçme teşebbüsünde bulunmadı? Daha hava trafiği başlamadan müdahale edebilirdi. Niye bir şey yokmuş gibi düğüne devam etti? Üstelik de düğündeki hiçbir komutana bu olağanüstü gelişme hakkında bilgi vermedi. Mesela düğünün sahibi, Ankara'daki harekât merkezinden sonra en kritik birlik olan Eskişehir Muharip Hava Kuvvetleri Komutanı Mehmet Şanver'e neden haber vermedi?

Kameralarımızı Şanver'e çevirelim. 18 Kasım 2016 tarihinde Yeni Şafak'a verdiği röportajda, "Düğün 19:00'da başladı ama bizim, en azından benim, olayların başladığı 21-21:30 surlarına kadar darbeye yönelik herhangi bir ön istihbaratım yoktu. (...) Hayatın normal akışına aykırı bir durum bu. Böyle bir emir yayınlandığı anda hava sahasının kontrolünden sorumlu komutan olarak benim haberimin olması lazımdı. Hava sahasından sorumlu komutan benim" diyor Şanver.

"Bu emirden ne zaman haberdar oldunuz?" sorusuna verdiği cevapta da önemli bir ayrıntı var: "Emirden hiç haberim olmadı. Sadece 19.30-45 gibi yardımcım Kadioğlu general geldi, telefon elinde, durumu, tam o da bilmeden 'Komutanım Eskişehir'de bir şeyler varmış ve nöbetçi bıraktığımız General kendisini rahat hissetmiyormuş' dedi, ben de 'sen Eskişehir'e git o zaman' dedim. Daha nikah kıyılmamıştı, misafirleri karşılıyordum. Nasıl gitsin diye düşünürken Hava Kuvvetleri Komutanıma söyledim, 'İzin verirseniz Kadioğlu'na bir uçak ayarlayacağım, onu Eskişehir'e gönderelim dedim'. Komutanımızsa 'Bu aşamada gerek yok, gerekirse benim uçakla göndeririz' dedi."

Abidin Ünal ne diyor? "Saat 19.06'da haberdar oldum". Yani Şanver'e bilgi vermediği gibi, onun Eskişehir'e erkenden Korgeneral Cemal Kadioğlu'nu gönderme teklifini de reddediyor. Neden? Henüz daha düğünün başında sarhoş olamayacağına göre bunun başka bir anlamı olmalı.

ORADA, MAK TİMİNİN GELMESİNİ Mİ BEKLİYORDU?

Yok eğer ikinci ifadesi yalansa, yani aslında 21.30'da eşinin telefonu ile duruma muttali olduysa; neden ilk ifadesinde yalana başvurdu? İki: Genelkurmay başkanı Akar neden uçuş yasağı ilan etmesine rağmen Hava Kuvvetleri Komutanı'nı bilgilendirmedi?

Her halükârda Abidin Ünal'ın düğün salonundan ayrılmayıp beklemesi düşündürücü. Neyi bekliyordu?

Şimdi de kameralarımızı Konya'ya çevirelim. 15 Temmuz sabah 07.00 civarı... Konya 3. Ana Jet Üssü'nden bir tatbikat için çıkarılan tim, Ankara yolunda kahvaltı molası veriyor. O timde bulunan Astsubay Ali Murat Karakaş, savcılık ifadesinde şunları anlatıyor: "Astsubay Fatih Suçatı bize, 'Arkadaşlar çıkma amacımız aslında tatbikat değil. Hava Kuvvetleri Komutanını korumaya gidiyoruz ve 17.00-20.00 saatleri arasında İstanbul Samandıra'da olmamız gerekiyor' dedi. Bize orada 10'ar tane plastik kelepçe dağıtıldı."

Yani daha sabah erken saatlerinde hedef İstanbul'a gidip düğünü basmak ve Abidin Ünal'ı almaktı. Peki kaçta Moda Deniz Kulübü'ne ulaşıyorlar? 23.30 civarı. Timdeki askerlerin hemen tamamı, Abidin Ünal'ı 'korumaya' geldiklerini sanıyor. En azından ifadeleri bu yönde.

Şimdi "Neyi bekliyordu?" sorumuza, Akın Öztürk'ün, "Abidin senin ne işin var orada, bir uçağa atlayıp gelsene" ifadesini ekleyip yeniden düşünelim. Ünal, timlerin oraya gelmesini mi bekliyordu?

Kameralarımız halen Moda'da. Yaşananlara biraz daha fokuslanalım. Muharebe Arama Kurtarma (MAK) Tim Komutanı Hava Piyade Kıdemli Başçavuş Yılmaz Bahar, yaşananları şöyle anlatıyor:

"Tim komutanı Binbaşı Gökhan Maldar, komutanların tamamına hitaben çok sert bir şekilde 'Hemen burayı boşaltmak zorundayız, çıkın dışarıya' diye bağırdı. Bu sırada sivil ya da resmi üniformalı korumalardan bize herhangi bir müdahale olmadı. (...) Generallerin bir bölümü dışarı çıkarken, Abidin Ünal masadan ayağa kalkarak diğer generallerin arasından yanında korumaları Fatih Kahraman ve Gökhan Gerboğa olduğu halde diğer generallerden ayrı bir şekilde yürüyerek merdivenlerden çıkıp binadan çıktı. Korumaları Fatih ile Gökhan askeri usuller çerçevesinde esas duruşta yanından ve arkasından yürüdüler. Bu sırada komutanın rehin alınmış ya da kaçırılmış gibi bir hali yoktu. Hatta ne biz ne oradaki hiç kimse komutana saygısızlık etmedik. (...) Üs komutanım Tümgeneral Haluk Şahar'ın (O gece düğüne davetli olarak katılan Konya 3. Ana Jet Üs Komutanı) yanına gittim. O da diğer generallerle birlikte ayakta bekliyordu. Ben tüfeğimle esas duruşa geçtim ve emir vermesi için

“Darbeciler kendisini (Abidin Ünal’ı) işaret ettiğinde direnç gösteren bir hareket yapmadan sessizce gitti. Bu da bizim direncimizi kırdı.”

gözünün içine baktım. Abidin Ünal oradan ayrılmadan yüz ifadesinden ve mimiklerinden sıkıntı içinde olduğunu gördüğüm Tümgeneral Haluk Şahar bu sefer yüzüme bakarak rahat bir şekilde ‘Her şey yolunda’ der gibi gülümseyerek başını salladı. Ben onun da bu hareketini görünce yaptığımızın doğru olduğunu düşünmeye başladım.”

‘BİZİM DİRENCİMİZİ ABİDİN ÜNAL KIRDI’

Burada bir virgül koyup kameralarımızı tekrar Akıncı Üssü davasının görüldüğü Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi’ne çevirelim. Geçtiğimiz Cuma günü o duruşmada ifade veren tutuklu sanık Haluk Şahar -ki kendisi o gece derdest edildiği için aynı zamanda mağdur müştekiler arasında yer alıyor- savunmasında şunları dile getiriyordu: “Darbeciler kendisini (Abidin Ünal’ı) işaret ettiğinde direnç gösteren bir hareket yapmadan sessizce gitti. Bu da bizim direncimizi kırdı.”

Duruşma salonunda biraz daha kalalım. Çapraz sorguda sanık avukatlarından biri Şahar’a “Abidin Ünal ne yapmalıydı?” sorusunu yöneltiyordu. Şahar’ın cevabı şöyle:

“Öncelikle o saate kadar o kadar generalin orada bulunmaması gerekirdi. Bir baskında yapılacak ilk iş değerli malzeme ve personeli dağıtmaktır. Herkesin birliklerinin başına gitmesi gerekirdi. Hava Kuvvetleri Komutanı’nın da Ankara’ya, orası ele geçirildiyse Eskişehir’e gitmesi gere-

kirdi. Varsayalım, baskını yedik. Eğer, komutan, ‘Arkadaşlar direnelim ne olursa olsun buradan çıkmayacağız’ dese, belki öldürülecektik ama liderden aldığımız güçle bir direnç gösterecektik. Nasıl Cumhurbaşkanı halka seslendiğinde halk onun gücüyle harekete geçtiyse, bizim liderimiz de Hava Kuvvetleri Komutanımızdır, öl dese ölür, çık dese çıkardık. Öyle davranınca bu direnci gösteremedik.”

Asker bakışı bu noktada net. Haluk Şahar da Akın Öztürk ve Aydemir Taşçı ile aynı düşünüyor.

Sonrası daha da garip.

Vakit geçirmeden 15 Temmuz gecesi Sabiha Gökçen Havaalanı’na gidelim. Saat 01.00 suları... Abidin Ünal, kelepçe takılmaksızın helikopterle buraya getirildi. Buradan da CASA uçağıyla Akıncı’ya indirilecekti. Savcılık ifadesinde, telefonuna el konmadığını ve Akıncı’ya ininceye kadar uçaktan Eskişehir Hava Kuvvetleri ile görüşmeye devam ettiğini anlatıyor. Yani “derdest edilmiş” ama ne elinde kelepçe var ne de telefonuna el konmuş. Darbenin bastırılmasında en kritik rollerden birini oynadığını bizzat kendisinin dile getirdiği Eskişehir’e emir vermeye devam ediyor. Ve bu sırada uçakta bulunan silahlı darbecilerden hiçbiri kendisine müdahale etmiyor. Bu da ilginç. Oysa Haluk Şahar dahil diğer komutanlar, Moda’dan elleri ve gözleri bağlı bir şekilde Akıncı’ya götürüldüklerini anlatıyor.

Bir tarafta elleri cebinde rahat rahat dolaşan, cep telefonu ile konuşan bir Hava Kuvvetleri Komutanı var ve o darbe mağduru... Onun “Ağabey orada uçaklar uçuyor, bir gidip bakar mısın?” ricasıyla lojmanından üsse gönderdiği Akın Öztürk ise darbeci...

‘ÇOK NEŞELİYDİ, BİZE ‘KOLAY GELSİN’ DEDİ’

Bir de o gecenin Akıncı Üssü’ne bakalım mı? Abidin Ünal’ı taşıyan kargo uçağı, saat 02.00 sıralarında üsse indi. Yine elleri serbest ve gayet neşeli bir şekilde yürüyordu. Diyarbakır 8. Ana Jet Üs Komutanlığı 182. Filo Komutanı olan Binbaşı İbrahim Yozgat, ifadesinde o anları şöyle anlatıyor: “Bu sırada Hava Kuvvetleri Komutanı Abidin Ünal eli bağırsız bir şekilde geldi. Gayet neşeliydi. Herhangi bir şekilde rehine olmuş havası yoktu. Ben kendisini görünce ayağa kalktım. Geçerken bize doğru ‘İyi akşamlar arkadaşlar’ dedi.”

Cumhurbaşkanlığı Sarayı’nın önündeki yolu bombalayan pilot Müslim Macit de 30 Eylül 2016 tarihli ikinci ifadesinde, “Elleri bağlı değildi. Bizlere ‘iyi akşamlar, kolay gelsin’ diyerek geçti” diyor.

Peki ya sonra? Kameralarımızı Akıncı Üssü koridorlarında dolaştıralım. Abidin Ünal, üsse getirilmesinden yarım saat sonra elleri cebinde rahat rahat dolaşıyor. Akıncı davasının 5. celsesinde çapraz sorgusu yapılan Akın Öztürk, bir avukatın, “O gece saat 2.30-03.00 sularında elleri cebinde koridorlarda rahatlıkla dolaşan biri daha var: Abidin Ünal. O dışarıdayken sizin burada olmanız çelişki değil mi?” sorusuna şöyle cevap veriyordu: “Çelişki. Aramızda bir fark yok. Kaldı ki, ben ellerim cebimde rahatlıkla dolaşmadım. Çok endişeliydim. O yüzden bana yapılan bu ithamlar yanlış.”

Bununla da bitmiyor. Darbeciler ne hikmetse o gece derdest ettikleri Abidin Ünal’ın telefonunu Akıncı’da bir odaya “kilitlerken” de almamışlar. Yukarıda adını zikrettiğimiz Yılmaz Bahar, şu bilgiyi veriyor: “Cep telefonu yanındaydı. Net olarak hatırlıyorum çünkü cep telefonuyla konuşurken bir kez gördüm.”

Bir tarafta elleri cebinde rahat rahat dolaşan, cep telefonu ile konuşan bir Hava Kuvvetleri Komutanı var ve o darbe mağduru... Onun “Ağabey orada uçaklar uçuyor, bir gidip bakar mısın?” ricasıyla lojmanından üsse gönderdiği Akın Öztürk ise darbeci...

Daha sonradan “Darbeci olduğunu düşünüyorum” diye ‘sattığı’ Akın Öztürk için o sabah ne

demişti peki? Onu da Haluk Şahar’dan dinleyelim: “Kurtarıldıktan sonra bize çay geldi. Abidin Ünal, ‘Akın Paşa olmasaydı bazı şeyleri başaramazdık, darbe etkili olurdu’ gibi bir şeyler söyledi. Birbirlerine düşmanca bir görüntüleri yoktu.”

‘ÇOCUKLARI YORMAYIN, AKŞAM YORULACAKLAR’

Ama sarhoş gibi bir görüntüsü de yoktu... 15 Temmuz Cuma öğle saatlerinden itibaren yapıp ettiği her şey kuşkulu idi. Evet, öğle saatleri... Neden mi? O halde kameralarımızı bu kez Yalova’ya çevirelim. Yalova Hava Meydan Komutanlığı’ndaki Harp Okulu Tatbiki Eğitim Kampı... Akşam darbe girişimi başladıktan sonra gruplar halinde otobüslerle İstanbul’a gönderilecek olan Hava Harp Okulu öğrencileri o sırada kamptaydı. Milliyet yazarı Melih Aşık, 2 Kasım 2016 tarihli köşe yazısında, kampı ziyaret eden Ünal’ın, “Çocukları fazla yormayın, akşam yorulacaklar” dediği iddiasına yer vermişti. O öğrencilerden birinin ağabeyi, Aşık’a mektup göndermişti. Mektupta şöyle deniyordu: “Darbe günü kardeşim Yalova’da her yıl yaptıkları kamp için bulunmaktaydı... Darbe günü kamplarına, Hava Kuvvetleri Komutanı Abidin Ünal geliyor. ‘Çocukları fazla yormayın, akşam yorulacaklar’ diyor ve kampta komutanlarla konuştuktan sonra ayrılarak düğüne gidiyor. Olaydan bir gün önce Albay Hüseyin Ergezen Yalova’da bir firmadan 10 adet otobüs siparişinde bulunuyor. Olay günü 450 öğrenci kaptan ayrılıp İstanbul’a hareket ettiriliyor. Çocuklara tatbikat olduğu söyleniyor. 80 öğrenciyi Sabiha Gökçen Havalimanı’na, 300 öğrenciyi Digitürk’e ve 70 öğrenciyi de köprüye götürüyorlar.”

Bir de İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi’ne gidelim. O öğrencilerden Ahmet Hamdi Göçer’in, mahkemedeki savunmasında söylediği şu cümleyi ne yapacağız mesela: “O gün için birlik içinde tek olağan dışı durum, Hava Kuvvetleri Komutanı Abidin Ünal’ın denetime gelmesi idi”

Neden o gün oraya geldi?

“Acaba sarhoş veya çok alkollü müydü?”

Son olarak kameralarımızı Kurtlar Vadisi’ne çeviriyoruz: “Çapsız çapsız konuşma Abidin!”

10. BÖLÜM:

İşkenceler uluslararası örgütlerin gündeminde

VEYSEL AYHAN

VeyselAyhan@Tr724.com

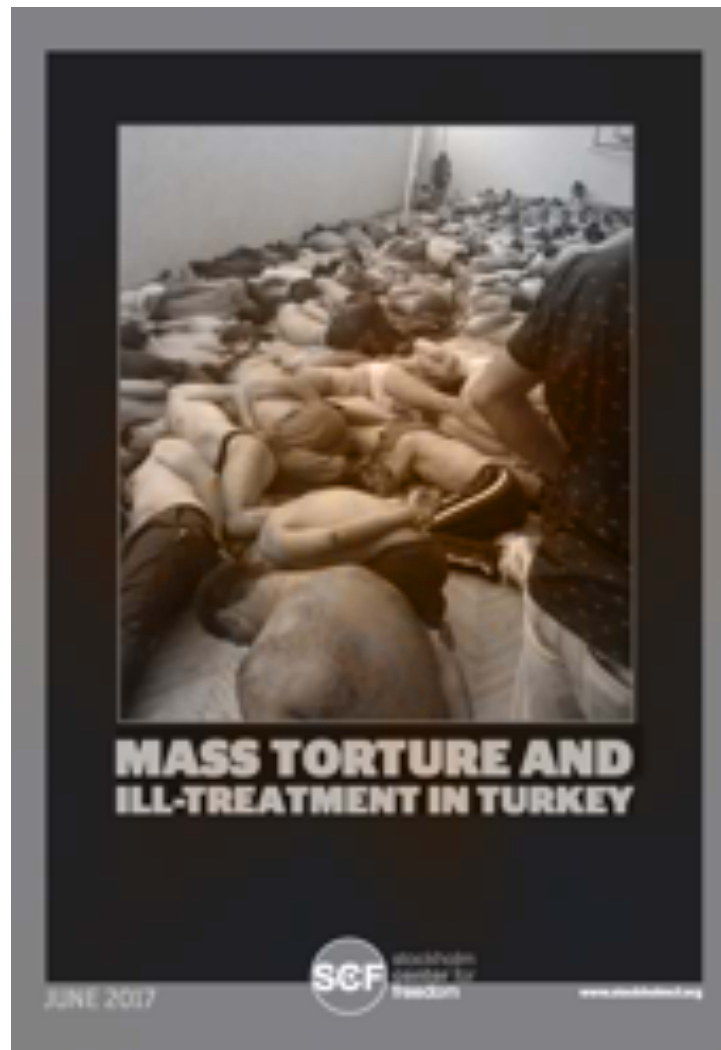
@veyhann

STOCKHOLM Center for Freedom (SCF), konuya ilişkin: [Mass Torture And ill-Treatment In Turkey](#) adlı 58 sayfalık kapsamlı bir kitap yayınladı. Bazı alıntılar yapalım:

“Gözaltına alındığımızda bizi bir spor salonuna götürdüler. 150 kişiydik. Tek lavabo ve tek tuvalet bulunan spor salonunun orta sahasında birkaç gün çok kötü şartlarda üst üste uyuyarak kaldık. Ardından Ankara Emniyeti nezarethanelerine getirildik. Şu an 6 metrekarelik bir odada 15 kişi kalmaktayız. Mesai bitiminde kurumdan herkes gidip ortam tenhalaşınca özellikle gece geç saatlerde gelip bir kişinin ismini okuyan polis memurları o kişiyi alıp götürüyorlar.

Mülakat adı altında çırılçıplak soyarak karanlık bir odada bir şeyler anlatmasını suçunu itiraf etmesini, isim vermesini istiyorlar. Eğer istedikleri şekilde ifade vermezseniz başınıza poşet geçirilerek eller arkadan bağlanarak bir şişe aracılığıyla cinsel organınıza müdahalede bulunup canınızı yakıyorlar.

Şahıs çaresiz kalıp birkaç isim verene kadar bu ve çeşitli yöntemlerle dayak atıp gerek maddi gerek psikolojik şiddette bulunuyorlar. Birçok kez geceleri mülakata giden arkadaşların bağırma ağlama seslerini duyduk. Giden kişi birkaç saat sonra geliyor ve genelde gelen içerde yaşadıklarını anlatmaya dahi utanıyor. Aynı nezarethanede kaldığım arkadaşlarımdan birisi yine bir gece vakti mülakat adı altında götürülmüştü ve geldiğinde bilinci yerinde

değildi. İki gün boyunca başına aldığı darbeler sebebi ile defalarca kustu ancak hastaneye götürülmedi. Yalnızca ikinci gün acil servis ekiplerinden gelip birkaç müdahalede bulundular. Arkadaşım hala çok kötü durumda.

Burada kalp hastası olan, bel fıtığı olan insanlar var. Fakat kimseye merhamet edilmiyor. Can güvenliğimiz yok. Her an ismim okunabilir ve ben de farklı bir dayak ve işkenceye maruz kalabilirim. Çok korkuyorum. İtiraf edebileceğim bir suçum da yok. Arkadaşlara mülakat denilen işkence ve dayak odalarında söylenen şeyleri ifade sırasında ve avukat huzurunda söylemedikleri halde yine aynı şeylerin yapılacağını, ne de olsa tutukla-

nacaklarını, istedikleri şekilde ifade vermediğimiz takdirde cezaevinden gelip bizi alacaklarını ve daha beter dayak atacaklarını söylüyorlar. Burada profesyonel işkence yapılıyor. İnanın bazı arkadaşların

ÇIRILÇIPLAK SOYARAK KARANLIK BİR ODADA SUÇUNU İTİRAF ETMESİNİ, İSİM VERMESİNİ İSTİYORLAR. EĞER İSTEDİKLERİ ŞEKİLDE İFADE VERMEZSENİZ BAŞINIZA POŞET GEÇİRİLİP ELLER ARKADAN BAĞLANARAK BİR ŞİŞE ARACILIĞIYLA CİNSEL ORGANINIZA MÜDAHALEDE BULUNUP CANINIZI YAKIYORLAR.

vücutlarında iz bile bırakmamışlar birkaç ezikten başka. Lütfen bu anlattıklarımı kimseye söylemeyin. Adliyeye çıkana kadar, yoksa beni buradan sağ çıkarmazlar.”

Avukat, öğretmen olan müvekkilinin gözyaşları içerisinde anlattığı işkenceleri, onun ağzından dünyaya duyurdu. Öğretmen, yaşananları anlattıktan sonra avukatına, *“Lütfen bunları kimseye söylemeyin. Yoksa beni burada yaşatmazlar”* demişti.

S.K, *“Emniyet’te sorgulandığımız sırada Organize Şube’de bir odada 3 kişi olarak sırayla müdür odasına alındık. Burada kendilerini ‘Devlet’ olarak tanıtan kişiler beni çırılçıplak soydular. Jopla tecavüz tehdidinde bulundular. Ayrıca her türlü hakaret ve*

tehdidi yaptılar.”

“Organize Şube Müdürlüğü’nce çarşamba gecesi gözaltına alındım. Bir karanlık odada diz üstü bekletildim. Hakaret ve şiddete maruz kaldım. Sonrasında çırılçıplak soyulup banyoya götürülerek jop, anal muayene gibi tehditlere maruz kaldım. Hakaretlere uğradım. Sonrasında gözaltına alındığım yere geri bırakıldım. Polisler tarafından bana ‘Yarın tekrar görüşeceğiz’ şeklinde sözler söylendi. Psikolojim bozuldu. Perşembe gecesi tekrar gözaltına alındım. Bana etkin pişmanlıktan yararlanmam söylendi. Ben de oradan kurtulmak için, şiddete ve hakarete maruz kalmamak için baskı altında bazı beyanlarda bulundum. Ancak bu beyanlarım doğru değildir.”

GÖZALTINDA İŞKENCE İDDIALARI: "TANIKLAR" ANLATIYOR [BBC TÜRKÇE]

BBC Türkçe muhabiri Selin Girit, [işkencele maruz kalanlarla görüşüp yaptığı haberde](#) tanıklıklar ve korkunç detaylar var:

fiziki darba maruz kaldım. Gelen geçen bütün polisler tekme tokat daldılar bize, ayırım yapmadan. Hepimizi istisnasız duvarlara vurarak işkencede bulundular karakolda.

"Asfalt çok sıcaktı. Ayaklarım yanıyordu.

Yanığa bağlı oluşan yaralarım 52'inci günde hala iyileşmedi. Anneme, eşime, kız kardeşlerime, çocuklarıma, akıllarına gelen her şeye küfrediyorlardı. Keşke beni öldürselerdi diye düşündüm sık sık.”

"Müvekkillerin kızgın asfalta oturtulması, ayaklarının üstünün ve dizlerinin yanması, ters ve sıkı takılan kelepçe nedeniyle bileklerinin kesilmesi, kafalarının duvara vurulması sebebiyle başlarında yaralar oluşması, atılan tekmeler nedeniyle oluşan kaburga kırıkları veya çatlamaları veya aşırı şiddetli vurmalar, özellikle başa alınan darbeler nedeniyle kafatası kırıkları...”

"Bir avukat hapisane içerisinde kapalı bir ortamda, kameraların önünde, üstelik cezaevinin yetkili bir kişisiyle görüşmesi sırasında bu kişinin talimatı üzerine işkenceye maruz kaldı. Bir avukat olarak ben bunu yaşarken, içeride müvekkilim ve onun gibi savunmasız durumda olan tutuklu insanlar çok daha ağır işkencelerle karşı karşıya kalıyorlar muhtemelen.”

"Şiddetli bir şekilde darp edilerek gözaltına alındım. Hastaneye getirilene kadar aralıksız

"Kasık bölgemden boynuma kadar her yerim ağrıyor. Bütün kemiklerimde zedelenme var, kızarıklıklar, morluklar var. Kırık olmasa bunların hiçbirisi işkence diye geçmiyor zaten. Ama kırık olduğu için bu polisleri biraz korkuttu.”

"Omuriliğe bağlı L4 kemiği kırık, raporda o şekilde yazıyor. Röntgende, tomografide, MR’da, hepsinde teyitli. Polis üstünü örtmek için çok uğraştı. Ama olmadı.”

“Bakın size bu işkenceleri yaptığımız kesinlikle bir yerde söylenmeyecek, kesinlikle adımız bir yerde geçmeyecek, diyorlardı.”

"Çırılçıplak soyarak, üzerimize su dökerek, odunlarla kalaslarla dövmeye başladılar. Biri 'Sen evlisin değil mi?' dedi. Konuşmazsan ben senin karını alacağım, senin gözünün önünde tecavüze uğratacağım.”

BBC Türkçe servisi bu işkence tanıklıklarıyla ilgili Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü'nden de görüş talep etmiş fakat dönüş olmamış.

“BİRİ ‘SEN EVLİSİN DEĞİL Mİ?’ DEDİ. KONUŞMAZSAN BEN SENİN KARINI ALACAĞIM, SENİN GÖZÜNÜN ÖNÜNDE TECAVÜZE UĞRATACAĞIM.”

AF ÖRGÜTÜ RAPORU: TÜRKİYE'DE İŞKENCENİN ÖNÜ AÇILDI

Af Örgütü, açıkladığı geçtiğimiz şubat ayında yayınladığı yıllık raporunda, Türkiye'de artan işkence ve kötü muamele vurgu yaptı. Özellikle 15 Temmuz sonrası Ankara ve İstanbul'da "polis gözetiminde rapor edilen işkence ve kötü muamele"de artış yaşandığı vurgulandı.

cavüze maruz kaldıklarının rapor edildiğine yer verdi. Af Örgütü en kötü fiziksel şiddete askeri personelin maruz kaldığı bilgisine yer verdi.

Ayrıca OHAL'de tutukluların korunmasını sağlayan uygulamaların kaldırıldığı ve kötü muameleyi kolaylaştıran yasaklı uygulamaların önünün açıldığına dikkat çekildi.

Gözaltı yerlerini izleyen hiçbir ulusal mekanizma kalmadığı belirtilen raporda, tutukluların avukatlarıyla görüşme haklarının ortadan kaldırıldığı, sürenin uzatıldığı hatırlatılıyor. Raporda, 15 Temmuz sonrası polis gözetimindeki birçok kişinin, ciddi de-recede dayak, cinsel saldırı, tecavüz tehdidi ve te-

SEN MİSİN HAK SAVUNAN!

Af Örgütü yetkilileri, Türkiye'deki insan hakları ihlallerini önleme çalışırken, bu kez hak ihlalini bizzat yaşadılar. Türkiye Şubesi Direktörü İdil Eser'inde aralarında bulunduğu 10 insan hakları savunucusu 5 Temmuz'da İstanbul'da katıldıkları bir insan hakları çalıştay sırasında polis tarafından gözaltına alındı. Aralarından sekiz kişi yargılanmak üzere tutuklanarak cezaevine gönderildi, diğer iki kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Hak savunucuları, tamamıyla temelsiz bir şekilde, "terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" ile suçlanıyorlar.

HRW'DEN TÜRKİYE'YE İŞKENCE UYARISI

İnsan Hakları İzleme Örgütü, 15 Temmuz darbe girişimi sonrası gündeme gelen işkence ve kötü muamele iddialarıyla ilgili rapor yayınladı.

43 sayfalık raporda, uykusuz bırakma, dayak, cinsel istismar, tecavüz girişimi iddialarını içeren 13 vaka incelendi. Örgüt, söz konusu kişilerin ve avukatlarının isimlerinin güvenlikleri gerekçesiyle gizli tutulduğunu açıkladı.

HRW Avrupa ve Asya Direktörü Hugh Williamson, **"İşkenceye karşı önlemlerin askıya alınmasıyla, Türk hükümeti kolluk kuvvetlerine işkence ve kötü muamele konusunda açık çek vermiş oldu"** dedi. HRW yetkilisi, **"Belgelediğimiz vakalar, bazı görevlilerin bunu gerçekten de yaptığını gösteriyor. Türk hükümeti, hayati derecede önemli işkence karşıtı uygulamaları yeniden hayata geçirmek zorunda"** dedi. Raporda ayrıca, BM'nin işkence konusundaki özel raportörü Juan Mendez'in 10-14 Ekim tarihlerinde Türkiye'ye yapacağı ziyaretin Ankara tarafından ertelenmesinin yetkili merciler hakkında ciddi şüpheler doğurduğu belirtildi.

KAÇIRILAN İNSANLAR İÇİN ÇAĞRI

HRW ayrıca 9 Ağustos 2017'de Türk hükümetini, son aylardaki adam kaçırma olayları karşısında harekete geçmeye çağırdı. Örgütün Türkiye sorumlusu Emma Sinclair-Webb, **"İncelemelerimize göre bu kaçırılma olayları görgü tanıkları önünde, gündüz vakti**

meydana geldi. Soruşturulması gereken çok sayıda kanıt mevcut. Haziran ayındaki son adam kaçırma olayıyla ilgili güvenlik kameralarına yansıyan görüntüler var. Bir erkek, 8 yaşındaki oğlunun ve civardaki dükkan sahiplerinin önünde kaçırılmış. Soruşturma yapılmaması için hiçbir bahane üretilemez" şeklinde konuştu.

Kayıplar hakkında hükümetten ya da Adalet Bakanlığı'ndan herhangi bir açıklama yapılmadı. İnsan Hakları İzleme Örgütü, işin içinde devletin de olduğuna dair şüphelerini gündeme getiriyor. Kaçırılan kişilerin, darbe girişiminin sorumlusu olarak gösterilen Fethullah Gülen hareketine karşı başlatılan operasyonlarda işlerinden uzaklaştırıldıkları öğrenildi. Bu kişilerin kaçırılma şekillerinin birbirine benzemesi, tüm vakalarda maskeli kişilerin siyah bir Volkswagen minibüs kullanmış olması dikkat çekiyor.

Sinclair-Webb, "Türkiye'de insanların devlet eliyle ortadan kaldırıldıkları çok karanlık bir geçmiş var. Türkiye'nin bu geçmişe döndüğünü görmek istemiyoruz. Bu nedenle Türkiye'nin bu olaylara son vermesi çok önemli" dedi.

Uluslararası gözlemcilerin teyit ettiği işkence, faili meçhuller ve zorla adam kaçırma, keyfi tutuklamalar, suç icat etme iddialarına her gün yenileri eklenmekte, 80 şüpheli ölüm ve intiharın gerçekleştiği, 13 kişinin güvenlik birimlerince kaçırıldığı tespit edilmiştir.

İŞKENCEYİ ÖNLEME KOMİTESİ

Adalet Bakanlığı, Avrupa Konseyi, İşkence ve Onur Kırıcı Muameleleri Önleme Komitesi'nin, (CPT) ülkemizdeki cezaevlerine yaptığı ziyaret sonrası hazırladığı raporu yayınlamasına onay vermiyor. Raporun yayınlanması anlaşma gereği Türkiye'nin iznine bağlı.

HDP Meral Danış Beştaş'ın meclise verdiği soru önergesinde şunları sordu: **"Türkiye'nin CPT Raporuna onay vermeme nedeni cezaevlerinde yaşanan işkence iddialarının doğru olması mıdır?"**

"İstanbul, Ankara ve İzmir'de cezaevlerine gidip

yüzlerce görüşme yapan Komite Başkanı Mykola Gntovskyy'in, konuşmak istediği ancak bunun Hükümet yetkililerince engellendiği iddiaları doğru mudur? Şayet doğru ise neden Komite Başkanının açıklama yapması engellenmektedir?"

"Cezaevlerinde görevli personellerin mahpuslara kötü muamelede bulunduklarına dair kamuoyu gündemine sıklıkla yansıyan iddialar Bakanlığınızca araştırılmakta mıdır? Cezaevi personellerinin işkence ve kötü muamele içeren davranışlarının engellenmesi adına tedbirler alınmakta mıdır?"

15 TEMMUZ HAKKINDA

DÜNYA NE DÜŞÜNÜYOR?

BRUNO KAHL

Almanya Dış İstihbarat Teşkilatı Federal Haberalma Servisi'nin (BND) Başkanı

"GÜLEN KONUSUNDA BİZİ İKNA EDEMEDİ"

Türkiye'nin 15 Temmuz darbe girişiminin arkasında Gülen yapılanmasının olduğu konusunda kendilerini "çeşitli yollardan ikna etmeye çalıştığını ancak bunun şu ana kadar gerçekleşmediğini" belirtti. "Gülen'in darbenin arkasında olduğuna dair ikna edici kanıtları görmedik. 15 Temmuz öncesinde hükümet tarafından bir temizlik dalgası başlatıldığını" söyleyen BND Başkanı Kahl, "Bu yüzden ordunun bazı kesimleri sıra kendilerine gelmeden darbe yapmak istedi. Ancak artık çok geçti, kendileri de temizlendi."

DEVİN NUNES

ABD Temsilciler Meclisi İstihbarat Komitesi'nin Cumhuriyetçi Partili başkanı

KANIT GÖRMEDİK

Bu söylediğimize inanmakta oldukça güçlük çekiyorum. Erdoğan hükümeti giderek daha otoriter bir hale geliyor. NATO'da olan Türkiye uzun süredir bizim güçlü bir müttefiğimiz. Aslına bakarsanız onlar (Erdoğan hükümeti) şimdi giderek güvenilir bir müttefik olma konusunda daha da çok ve çok endişe verir bir duruma gelmekte. Böyle birini iade eder miyiz bilmiyorum. Gülen'in [darbe-ye] karıştığına dair herhangi bir kanıt görmedim.

DÜŞÜK İHTİMAL

Avrupa Birliği (AB) istihbarat merkezi (EU INTCEN) tarafından Ağustos ayı sonunda hazırlanan raporda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ordu içerisinde kendisine muhalif kişileri tasfiye etmeyi 15 Temmuz öncesinde planladığının belirtildiğini yazdı. Raporda, "Darbeyi başlatma kararı, yaklaşan tasfiyelerin yarattığı korkudan dolayı alındı. Bu darbenin arkasında Güleciler, Kemalistler, AKP muhalifleri ve fırsatçılar vardı. Gülen'in kendisinin bu girişimde bizzat rol oynamış olma ihtimali düşük" olduğu belirtiliyor. Raporda ayrıca "Erdoğan, başarısız darbe girişimini ve olağanüstü hal uygulamasını, AKP yapılanmasının muhaliflerine karşı kapsamlı bir baskı kampanyası başlatmak için kullandı." deniliyor.

KİMSE İNANMIYOR

Alman iç istihbarat teşkilatı (Bundesamt Für Verfassungsschutz) BfV Başkanı Hans-Georg Maassen, **"Türkiye'nin dışarısında, kimsenin Gülen hareketinin darbe girişiminin arkasında olduğuna inandığını düşünmüyorum, 15 Temmuz'un arkasında Gülen hareketinin olduğuna kimse inanmıyor"** açıklamasında bulundu. Sueddeutsche Zeitung gazetesi ve iki Alman kanalında yayınlanan açıklamaya göre Maassen, **"Hiçbir koşulda, Türkiye'nin dışarısında Türk hükümeti tarafından ikna edilmiş kimseyi tanımiyorum"** diye konuştu.

KANITLAR ZAYIF

İngiltere Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu’nca hazırlanan “Baskı mı, iyileşme mi? Türkiye İçin Karar Zamanı - Milletvekilleri Olumlu İngiliz Rolünü Destekliyor” başlıklı 79 sayfalık raporda şu kanaate varılıyor: ***“Darbe girişiminden 9 ay sonra, ne İngiltere hükümeti ne de Türk hükümeti -bırakın Gülen hareketiyle bağlantılı olduğu kanıtı üzerine suçlu bulunan birini- mahkeme tarafından darbe girişiminden suçlu bulunmuş bir kişi gösterebildi. (...) Bir örgüt olarak Gülencilerin Türkiye’deki darbe girişiminden sorumlu olduğunu kanıtlayan halka açık ve somut delil eksikliği bulunmaktadır. Bazı Gülencilerin bireysel olarak girişimde rol oynadığına dair kanıtlar bulunsa da, bu kanıtlar daha çok anekdotlara ve itirafçı veya muhbirlerin verdiği bilgilere dayanmaktadır, dolayısıyla tüm örgütün liderliği söz konusu olduğunda yeterince kapsamlı değildir.”***

RICHARD MOORE

İngiltere Ankara Büyükelçisi

BİZ TERÖRİST ÖRGÜT OLARAK TANIMIYORUZ AMA...

İngiltere Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu yukarıdaki gibi düşünse de İngiltere’nin Ankara Büyükelçisi Richard Moore az farklı düşünüyor: Moore, Hakan Çelik’in programında şöyle konuştu: ***“Ben bir tartışmaya girmek istemiyorum. Biz terörist örgüt olarak tanımıyoruz. Çünkü belirli bir süreç var bunu adlandırmak için. Fakat bu önemli bir şey değil. Bu darbe girişiminin arkasında Gülen hareketinin olduğunu iyi biliyoruz. Oldukça karışık bir resim var. Açıkçası o gecenin net bir resmi yok. Ama Gülen hareketi önemli bir rol oynadı. Onların yanında başkaları da vardı. Pensilvanya’daki Fethullah Gülen’le bağlantısı var mı, biliyor muyum? Ben bilmiyorum.”*** Aslında Moore, söylemesi gerekenle inandığını bir arada ifade etmek istemiş ama başaramamış, çelişkili sözler söylemiş.

NATO KAYNAKLARI: DARBE ERDOĞAN TARAFINDAN TEZGAHLANDI

Norveçli editör, Kjetil Stormark, NATO kaynaklarına dayandırarak yazdığı haberinde ‘Darbenin Erdoğan tarafından tezgahlandığını’ ifade etti. Stormark şunları yazdı: ***“NATO’daki baskın değerlendirme çok açık: Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan kendisine karşı bu darbeyi gerçekleştirdi. (...) Ben şimdiye kadar gerçek bir darbe girişimi olduğuna inanan kimseyle tanışmadım. Üst düzey subaylar, üç ve dört yıldızlı generaller ve Türkiye ile 30-40 yıl boyunca çalışan ve dört ya da beş yıldır Türk subaylarına danışmanlık yapan kişiler, bunun bir darbe olduğuna inanmadıklarını söylüyorlar. Eğer TSK bir darbeye girişseydi kesinlikle başarılı olurdu.”***

KANIT, YALANLANAN BİRKAÇ İFADE

The Central Asia-Caucasus Institute & Silk Road Studies Programı Ortak Merkezinde kıdemli araştırma görevlisi Gareth H. Jenkins: ***“Darbenin arkasında F.Gülen’in olduğu ispatlanmış değil, ülke kendisini yiyip bitiriyor. Türk yetkilileri, söylemlerini desteklemek için henüz ikna edici kanıtlar üretemedi. Birçok şey hâlâ belirsizliğini koruyor. Belki de yanıtların yokluğundan daha fazla rahatsızlık verici olan soruların bile sorulmamasıdır. Darbenin arkasında Gülen’in olduğu kanıtlanamadı. En dikkat çeken nokta ise, aylar süren yoğun sorgulamalara rağmen, kamuoyuna darbenin nasıl planlandığı ve organize edildiğine dair ikna edici bir kanıt sunulamadı. Şüphesiz, eğer bir kanıt bulunmuş olsaydı, Türk yetkililer bunu kamuoyu ile paylaşırlardı. Türkiye’de hiç kimse o gece Erdoğan neden halkı sokaklara çağırdı, oysa kendine sadık ve güvenlik güçlerinin çoğunluğunu oluşturan resmi kuvvetler yeterli olamaz mıydı diye sorgulamıyor. Bu durumda belki süreç biraz yavaş işleyebilirdi ama muhtemelen can kaybı ve yaralanma olayları çok daha minimum olurdu.”***

ABD İSTİHBARATI BİLİRDİ

‘The Putin Interviews’ (Putin Röportajları) belgesel filmi için ABD’li ünlü yönetmen Oliver Stone’a demec veren Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, 15 Temmuz darbe girişimine ilişkin şu ifadeleri kullandı: ***“Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ABD’nin darbe girişiminde yer aldığını hiçbir zaman bana söylemedi. Ama ben şu mantıktan yola çıkabilirim: Eğer Gülen, gerçekten de darbe girişiminde yer aldıysa - ki bu konuda bir fikrim yok - o zaman ABD istihbarat güçlerinin olup bitenlerden haberdar olmamasını tasavvur etmek çok zor.”***

KADİR BAYER

KadirBayer@Tr724.com

AŞIRI SAĞ BİR AVUÇ TROLL DEĞİLMİŞ

Önceki hafta ABD'nin Virginia eyaletine bağlı Charlottesville şehrinde yaşananlar, Nazi bayraklarıyla dolaşan ve beyazların üstünlüğünü savunan ırkçıların (white supremacists) 'şakası olmadığı' gösterdi. Başkan Donald Trump'ın açıktan desteklediği Amerikalı ırkçıların silahların gölgesinde yaptıkları yürüyüş, ardından ırkçılık karşıtı gösteri yapanların üzerine araba sürülmesi ve bir kişinin burada ölmesi hafta boyunca konuşuldu. Trump'ın Beyaz Saray ekibine katılan aşırı sağcı Steve Bannon'un görevden alınması, bu olayların etkisi olarak görüldü. Ancak bazı yorumculara göre Bannon'ın 'sokağa inmesi' (kendisi Breitbart isimli medya organizasyonunu kurmuştu) olayları daha da ateşleyebilir.

Bu yaşananların pek çokları için anlamı belli: Amerikan sağının radikalleşmesi. Peki buraya nasıl gelindi?

Cumhuriyetçi Parti içinde mevcut Amerikan siyasetinden rahatsız olduğunu beyan eden bir grup 2009'da 'Tea Party' (Çay Partisi) hareketini başlattı. Muhafazakâr iş adamları ve medyadan da destekçi bulan hareket 'devleti giderlerini azaltma' ve 'muhafazakâr değerleri koruma' gibi sloganlara sahipti ancak kısa süre içinde siyasî mesajlar çıkırından çıktı. Demokratlara karşı daha 'müsahhasız' olmayı hedefleyen hareketin medyadaki fi-

ABD'de alt-right denen akım internette kendini bulmuş bir hareket. 'Ana akım' medyada kendilerine yer verilmediğini savunan bu kişiler, internet trollüğü ve çeşitli web siteleri aracılığı ile 'liberal karşıtlığını' ABD çapında yaymaya çalışıyorlar.

gürleri dönemin ABD Başkanı Obama üzerinden ırkçı mesajlar da vermeye başladılar.

O yıllarda ABD'de yayınlanan bir TV dizisinde (Newsroom; yazarı Aaron Sorkin) Tea Party'den, 'Amerika'nın Taliban'ı' olarak bahsediliyordu. Bunun sebebi de Amerikan siyasetini radikalleştirme çabalarıydı. Çay Partisi, 2008'de Bush'tan Obama'ya geçen iktidarın daha ilk senesinde radikal bir biçimde 'Amerika'nın öz değerleri' yaygarası yapmaya başlamıştı ki, bunun gidişatı az çok kestirilebiliyordu. Neyse ki, Cumhuriyetçi Parti'nin o dönemki makul sesleri, bu hareketin arkasında durmadı ve kısa zaman süren medya ilgisi de zamanla dağıldı.

Ancak ABD'de böyle bir 'damar' olduğu keşfedil-

di. Liberal politikalar, çok kültürlülük ve küreselleşme ciddi bir ‘arka bahçe’ yaratmıştı. Tek gereken, buradaki ‘birikmeyi’ görececek bir politikacının keşfiydi.

2012’deki ABD Başkanlık seçiminde Obama’nın karşısına çıkan Mitt Romney bir hayli etkisiz kaldı ancak Cumhuriyetçiler ‘popüler’ olmaya devam ediyordu. Bunun karşılığı olarak da 2014’teki ara seçimler sonunda hem Senato’da hem de Temsilciler Meclisi’nde Cumhuriyetçiler sayı olarak öne geçti. Obama’nın son iki yılı politik anlamda bir çeşit ‘kördüğüm’ hâline geldi. Bu yıllarda ayrıca siyahların yoğun yaşadığı bölgelerde karışıklık hâkimdi. Polis kurşunuyla ölen siyahların sayısında artış olmuştu. Buna, ülke çapındaki terör saldırıları da eklendiğinde, toplumsal tepki doğrudan ‘liberallere’ yöneldi. Obama’nın Suriye siyaseti ‘zayıf’ bulunuyordu. ‘Ortalık çok karışmıştı’.

Çay Partisi’nin keşfettiği o siyasî damarın finansal ve medya desteği sürüyordu. Cumhuriyetçi Parti’nin uzun yıllar boyunca finansörü olan iş adamları ve ABD’de neredeyse CNN kadar çok izlenen FOX News ‘daha radikal bir sağ’ peşindeydi hâlen. Böylece fabrikaların yurt dışına taşınmasıyla canı yanan işçi sınıfı, küresel rekabette tutunamayan şirketler, ‘beyazların üstünlüğüne’ inanan daha radikal gruplar bir araya geldi. Liberal politikalara devam edilirse ‘ülkenin elden gideceği’ konuşuluyordu.

Bugünlerde ABD’de alt-right denen akım internette kendini bulmuş bir hareket. ‘Ana akım’ medyada kendilerine yer verilmediğini savunan bu kişiler, internet trollüğü ve çeşitli web siteleri aracılığı ile ‘liberal karşıtlığını’ ABD çapında yaymaya çalışıyorlar. Bu hareketin Avrupa’da da karşılığı var. Olayı özetleyen hamle şu: Siyahların kurumsal olarak hâlen ayrımcılığa maruz kalmasına karşılık geliştirilen ‘Black Lives Matter’ (Siyah Hayatlar Önemlidir) hareketine karşılık, ‘White Lives Matter’ (Beyaz Hayatlar Önemlidir) diskurunu geliştiriyorlar. Dışlanan kesimlerin çeşitli politikalarla pozitif ayrımcılığa tabi tutulmasına karşılar. Sırf siyahî ya da sırf kadın olduğu için bazı insanların fazlaca ‘kayırıldığını’ düşünüyorlar. İyi üniversitelerde, çok izlenen medya kanallarında ve önde gelen ABD gazetelerinde ‘liberal olmayanların dışlandığını’ savunuyorlar.

Kimilerine göre bu düşüncelerin kaynağı şu: Beyazlar ‘ayrıcalıklarını’ kaybetmeye tahammül edemediler ve bütün mücadele yeniden ‘ayrıca-

lıklı’ olmak için. Ancak hem Trump’ın seçilmesinde hem de İngiltere’deki Brexit referandumunda gördük ki, küreselleşme ve göçmen karşıtlığı ‘popüler’ bir fikir olma yolunda. Evet, diğer Avrupa ülkelerindeki seçimlerde pek rağbet görmedi ancak toplumda hâlâ canlı bir damar olarak varlığını hissettiriyor.

Radikalsaçıcılığın yada ‘yepyeni muhafazakârlığın’ (Bush ekibi ‘yeni muhafazakârlar’ olarak adlandırılıyordu, bunlar ‘yepyeni’ oluyor haliyle) uluslararası arenada en büyük destekçilerinden birisi de Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin. Bu sebeple şu sıralar ABD’de Trump’ın başkanlık seçim kampanyası ile Rusya arasındaki bağlar araştırılıyor. Ancak Putin çok daha ‘görünmez’ bir strateji ile olaylara yaklaşıyor. Alternatif medya alanlarını destekliyor, iş bağlantıları ile radikal sağa destek olarak iş adamlarına ulaşıyor. Dış politikada ‘oyun bozucu’ (disruptive) davranarak, ABD’nin hâkim pozisyonunu sarsıyor ve Amerikan toplumunu ‘daha fazla güç’ arayışına itiyor bilinçli olarak. Bu da Trump gibi ‘dediğim dedik’ tiplere olan sempatiyi arttırıyor.

Avrasyacıların son zamanlarda medyadaki görünür yüzü Alexandr Dugin’in Charlottesville’deki gösterileri ‘övmesi’ de boşuna değil. Facebook sayfasından yayınladığı bir notta, ‘kimlik siyasetinin yeniden gündeme gelmesi’ talebinin yanı sıra, buradaki gösterilerin ‘liberal küreselcilere’ karşı savaşın başladığı yer olduğunu duyurması meselesinin çerçevesini ortaya koyuyor. Notta siyah Amerikalılara da ‘kimlik siyaseti’ tavsiye edilmesi ve ‘liberallerden uzak durun da ne yaparsanız yapın’ çağrısı da dikkat çekiyor elbette.

Trump’ı bu süreçte terk eden yalnızca aşırı sağcı ve manipülatif medya figürü Steve Bannon değildi. ABD’nin en zengin isimlerinden finans devi Carl Icahn da Trump’ın ‘özel danışmanlığı’ görevini bıraktığını açıkladı. Çoğunluğun yorumu geminin batmak üzere olduğu ve ekibin yavaş yavaş gemiyi terk ettiği yönünde. Trump’ın istifa etmesi ya da görevden azledilmesi durumlarında önümüzdeki 3,5 senede ABD’nin istikrarsız günler yaşama ihtimali yüksek. Bu sebeple de Trump’ın izole edilmesi ve bir sonraki seçime kadar bu izolasyon içinde yalnızca iç meselelerle ilgilenmesi gibi senaryolar da mevcut. Ancak Kuzey Kore ile yaptıkları Twitter dalaşından da anlaşılacağı üzere Trump’ı ‘kontrol etmek’ pek kolay görünmüyor. Buna, medyayla giriştiği savaş da eklersek, hem içeride hem de dışarıda gerilimi yükseltici başka hamleler de yapacaktır.

EFE YİĞİT

EfeYigit@Tr724.com

AFP

Şehirlerin şampiyonluk yarışı

AVRUPA'DA LİGLERİN başlamasıyla birlikte cevabı en çok merak edilen soruların başında şampiyonluğun el değiştirip değiştirmeyeceği geliyor. Zira Almanya'da Bayern Münih, İtalya'da Juventus son dönemde ligi domine eden takımlar oldu. İngiltere'de Londra-Manchester, Fransa'da Paris-Monaco, İspanya'da Madrid-Barcelona yarışı bu sezona da damga vuracak gibi görünüyor.

MANCHESTER MI, LONDRA MI?

1992-93 sezonunda Premier Lig ismini alan ve formatını değiştiren İngiltere liginde şampiyonluğun adresi uzun yıllar Manchester şehri oldu. Alex Ferguson yönetiminde Manchester United tam 13 kez ligi zirvede tamamladı. Manchester şehrinin bu kulvardaki tek rakibi Londra'dan Arsenal'di. Bu rekabete 2004'te bir başka Londra ekibi Chelsea dâhil oldu ancak Manchester United Ferguson'un görevi bırakmasına kadar zirvedeki yerini korudu. 2008'de ise Manchester'dan ikinci bir takım City zirve yarışına ortak olacaktı. Nitekim 2012 ve 2014'te City'nin şampiyonluğu, kupayı Manchester'da tutmaya yetti.

2013'te Ferguson'un emekli olmasıyla Manchester Uni-

**İngiltere'de
Londra-
Manchester,
Fransa'da Paris-
Monaco, İspanya'da
Madrid-Barcelona
yarışı bu sezona
da damga vuracak
gibi görünüyor.**

ted şampiyonluk yarışında kulvar dışı kaldı. Ferguson'suz geçen yıllarda 2 kez Chelsea ile Londra, bir kez City ile Manchester şehri şampiyonluk yaşadı. Bu yıl ise kartlar yeniden karıldı. Manchester United, Jose Mourinho ile ilk iki haftada fırtına gibi eserken Ferguson'lu yıllara dönüş sinyali verdi. Şampiyonluk yarışında bu yıl ibre Manchester takımları United ve City'den yana. Sezon sonu bu tahmin gerçekleşirse 3 yıl aradan sonra şampiyonluğun adresi yeniden Manchester olacak.

JUVENTUS TEK, SİZ HEPİNİZ!

İtalya'da futbolun kalbi yıllarca Milano ve Torino şehirlerinde attı. Milano'yu Inter ve Milan, Torino'yu ise Juventus temsil etti. 2006'da Juventus'un şikeden dolayı ligden düşürülmesi sonucu şampiyonluk yarışında Milano kulüpleri öne çıkarken, bu dönemde 4 yıl üst üste Inter ve bir kez de Milan şampiyonluk yaşadı. Bir yıl sonra yeniden Serie A'ya dönen Juventus ise eski gücüne kavuştuğu 2011'den itibaren şampiyonluğu kimseye bırakmadı. 6 yıl üst üste Serie A'nın şampiyonu olan Juventus, Milano kulüplerine ezici bir üstünlük kurdu.

Bu yıl ise son 7 yılda bırakın şampiyonluğu bir tek

kupa bile kazanamayan Milan'ın yeniden doğuşu bekleniyor. Çinliler tarafından satın alınan Milan, transferde milyonlar harcarken kadrosunu Hakan Çalhanoğlu, Bonucci, Andre Silva, Ricardo Rodríguez ve Mateo Musacchio gibi isimlerle güçlendirdi. Şampiyonluk yarışının Milan ve Juventus arasında geçmesi beklenirken, Milano sakinleri uzun bir aradan sonra şampiyonluğun şehirlerine geleceğinden umutlular.

MADRID'İN GERİ DÖNÜŞÜ

İspanya La Liga'da Madrid - Barcelona arasındaki şampiyonluk yarışında 2008'ten sonra eksen Barcelona şehrine kaymıştı. 2008-09 sezonunda başlayan Barcelona üstünlüğü karşısında sadece Madrid kulüpleri Real ve Atletico değil İspanya liginin güçlü takımları Valencia ve Sevilla da çaresiz kaldı. Bu süreçte Barcelona 6, Real Madrid 2 ve Atletico Madrid bir kez şampiyon oldu. Geçen sezon Real Madrid 5 yıl aradan sonra ilk kez şampiyonluğa ulaşırken, şimdi de Real Madrid üstünlüğü bekleniyor.

Barcelona'yı yıllarca sırtlayan kadronun dağılması ve en son olarak Neymar'ın satılmasıyla Katalan ekibi oldukça zayıfladı. Öte yandan Zidane'ın yönetiminde Real Madrid hem kadrosunu gençleştirdi hem de son maçlarda Cristiano Ronaldo'yu bile aratmayacak bir oyunla rakiplerine üstünlük sağlamayı becerdi.

MÜNİH'İN SARSILMAZ LİDERLİĞİ

Almanya Bundesliga'da şampiyonluk son 8 yılda Münih ve Dortmund şehirleri arasında geçti. Münih ekibi Bayern ligin tartışmasız bir numarası olurken, son 5 yılı şampiyon tamamlayarak gücünü gösterdi. Bayern Münih'in olduğu bir ligde diğer kulüpler lig ikinciliği için yarışır hale geldi. 2010-12 yılları arasında üst üste 2 yıl şampiyon olan Borussia Dortmund, Jürgen Klopp'un ayrılmasıyla yarıştan uzak kalırken, yeniden o eski günlere dönmek için çabalıyor.

PARİS'İN 222 MİLYON EURO'LUK NEYMAR'I VAR

2000'li yılların başına kadar Fransa Ligue 1 her yıl

Almanya Bundesliga'da şampiyonluk son 8 yılda Münih ve Dortmund şehirleri arasında geçti. Münih ekibi Bayern ligin tartışmasız bir numarası olurken, son 5 yılı şampiyon tamamlayarak gücünü gösterdi.

geçmesi bekleniyor. İki takım arasında güç dengesi bulunuyor.

farklı takımın şampiyon olduğu bir lig olarak bilinirdi. 2001'de başlayarak 7 yıl üst üste Fransa şampiyonluğunu eline geçiren Lyon bu geleneği bozdu. Son dönemde ise şampiyonluğun adresi Paris'ti. Bu şehrin takımı Paris Saint Germain'in Katar sermayesi tarafından satın alınmasıyla, 2012-16 arasında 4 yıl üst üste liderlik geldi. Geçen yıl şampiyonluk Rus sermayesinin desteğini alan Monaco'ya giderken, bu yıl yarışta Neymar'ı kadrosuna katan PSG daha iddialı durumda bulunuyor.

11 YILDA 7 PORTO, 4 BENFİCA

Portekiz liginde şampiyonluk Lizbon ve Porto şehirleri arasında el değiştiriyor. Lizbon'u Benfica ve Sporting temsil ederken, Porto'nun başkent ekiplerine kafa tutan takımı ise FC Porto oldu. Son 4 yıl üst üste ligde Benfica şampiyon oldu. Son 11 yılın diğer 7'sinde ise FC Porto şampiyonluğu görülmüştü. Bu yıl yarışın yine Benfica - FC Porto arasında

AMSTERDAM'LA EINDHOVEN'İN HİKÂYESİ

Hollanda liginde şampiyonluk yıllarca Amsterdam ile Eindhoven arasında el değiştirdi. Geçen sezon 18 yıl aradan sonra Feyenoord şampiyon olurken, uzun bir aradan sonra Rotterdam sakinleri şampiyonluk sevinci yaşadı. PSV Eindhoven 2000'li yılların başından itibaren şampiyonluğa ambargo koyarken, 2000-08 arasında tam 6 şampiyonluk yaşamıştı. Ajax ise 2010-14 arasında 4 yıl üst üste şampiyon oldu. Bu yıl da PSV ile Ajax arasında kıyasıya bir rekabet yaşanacak gibi duruyor.

İSTANBUL AMA HANGİSİ?

Türkiye Süper Ligi'nde ise İstanbul'un rakibi yok. 1970'lerde başlayan Trabzon fırtınası en son 1984-85 sezonunda esti. 2010'da ise uzun yıllar sonra ilk kez bir Anadolu takımı olan Bursaspor şampiyon olarak İstanbul'un üstünlüğünü bozdu. Ancak bu yıl yine ibre İstanbul kulüplerinden yana. Merak edilen hangi İstanbul takımının şampiyon olacağı.

Şimdi e-gazete zamanı!

HEMEN ŞİMDİ ABONE OLUN,
GERÇEKLERDEN HABERİNİZ OLSUN!

ABONELİK İÇİN TIKLAYIN

EV KANADA'DA BAHÇESİ ABD'DE...

DÜNYANIN EN KISA uluslararası köprüsü Zavikon adasında bulunuyordu. Sadece 9 metre olan bu köprü'nün sağ tarafındaki adacık Amerika'ya, sol tarafındaki ada ise Kanada'ya ait. Zavikon'un bu unvanına yeni ortak geldi. Avrupa Birliği tarafından yapılan incelemeler sonucunda, "Dünyanın En Kısa Uluslararası Köprüsü"nün Portekiz ile İspanya sınırında bulunan ve sadece 3.2 metre uzunluğunda olan köprü olduğu resmi olarak ilan edildi.

Haritalardan bakıldığında ülkelerin sınırları oldukça net şekilde çizilmekte. Fakat iş gerçek boyutlara geldiği zaman, bazı bölgelerde bu sınırların son derece enteresan yerlerden geçtiğini görmek mümkün. Dünya genelinde her ülke, sınırları konusunda oldukça hassas. Ancak Avrupa ülkeleri, özellikle Avrupa Birliği'ne üye olanlar sınırlarını neredeyse göstermelik şekilde kullanıyor. Avrupa'da öyle sokaklar var ki, her iki ucu farklı iki ülkeye ait olabiliyor. İşte sınırların bu denli kağıt üzerinde kaldığı bir coğrafya da etkileyici şeyler de karşımıza çıkabiliyor. Daha önceden ABD'nin New York şehri ile Kanada'nın Onratio şehri arasında kalan Lawrence Gölü üzerindeki Zavikon Adası, dünyanın, uluslararası bazda en kısa köprüsüne sahip yer olarak bilinmekteydi. Adada bulunan yaklaşık 9 metre uzunluğundaki köprü, aynı zamanda iki ucu ile ABD ve Kanada sınırını birbirine bağlıyordu. Fakat bu köprü'nün unvanı, Avrupa'da bulunan bir köprü tarafından ele geçirildi. Hal böyleyken, tur rehberlerinin bu duruma yaklaşımı biraz farklı. Ziyaretçilerini bu köprülere götür-

ren rehberler köprü sınırların iyi bir fotoğraf alanı olduğunu belirtiyor. Üzerlerinde bir gümrük memuru bile bulunmayan sınır köprülerinin turist çekmek için ilan edilmiş bölgeler olduğu kanaatinde. Yorum sizin!

1950'de 14, 2017'de 6. sırada olan Pakistan, 2030'da 1. ülke olacak

Pakistan'ın 2030 yılında Endonezya'yı geçerek en kalabalık İslam ülkesi olacağı hesaplanıyor. Nüfusu 1950'de 33 milyon olan Pakistan, en kalabalık 14. ülkeydi. Şu anda 198 milyon nüfusu ile en kalabalık 6. ülke. Nüfusun 2020'de 227 milyona çıkacağı hesaplanıyor.

Yüksek nüfus artışının temel sebepleri arasında; kızların okula gönderilmemesi ve çok eşliliğin yanı sıra dini inançlar sebebiyle aile planlamasına başvurulmaması var. Uzmanlara göre; nüfusun hızla artışı ise tüm halka eğitim, sağlık, gıda, temiz su ulaştırılabilmesini ve kalkınmayı kötü etkiliyor.

KÜNYE

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Selim GÜNDÜZ | SelimGunduz@Tr724.com

HABER DİREKTÖRÜ

Sefer CAN | SeferCan@Tr724.com

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Ali Mirza YAZAR | AliMirza@Tr724.com

YAZIŞLARI MÜDÜRÜ

Erman YALAZ (Web) | ErmanYalaz@Tr724.com

Kemal AY (e-gazete) | KemalAy@Tr724.com

TASARIM

Alper UYANIK | AlperUyanik@Tr724.com

Zülfikar ALİ | ZulfikarAli@Tr724.com

SOSYAL MEDYA EDITÖRÜ

Ömer Özdemir | OmerOzdemir@Tr724.com

İMTİYAZ SAHİBİ TEMSİLCİSİ VE HUKUK DANIŞMANI

Mehmet YILDIZ | MehmetYildiz@Tr724.com

REKLAM | info@Tr724.com

E-GAZETE | Egazete@Tr724.com

egazete.Tr724.com

www.Tr724.com

irtibat@Tr724.com

@Tr724com

/Tr724com